

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīrīṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya)

05. Ανθολογία ομιλιών (05. Suttanipāṭapāḷi)

3. Το μεγάλο κεφάλαιο (3. Mahāvaggo)

[Snp 3, PTS 72-150]

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

05. Ανθολογία ομιλιών

3. Το μεγάλο κεφάλαιο

1. Η ομιλία για την αναχώρηση

- 408.** Θα διακηρύξω την αναχώρηση, πώς αναχώρησε ο οξυδερκής·
Πώς αυτός ερευνώντας, ευχαριστήθηκε με την αναχώρηση.
- 409.** Η οικογενειακή ζωή είναι εγκλεισμός, είναι πεδίο σκόνης·
Η αναχώρηση είναι σαν τον ανοιχτό ουρανό, έτσι βλέποντας αναχώρησε.
- 410.** Αφού έγινε αναχωρητής, με το σώμα απέφευγε την κακόβουλη πράξη·
εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά, εξαγνίστηκε ο βιοπορισμός του.
- 411.** Ο Βούδας πήγε στη Ρατζάγκαχα, τη Γκιριμπάτζα των Μαγκάντα·
Περπάτησε για προσφερόμενη τροφή, αυτός με τα διάσπαρτα εξάισια χαρακτηριστικά.
- 412.** Αυτόν τον είδε ο Μπιμπισάρα, στεκόμενος στο παλάτι·
Έχοντας δει αυτόν που ήταν προικισμένος με χαρακτηριστικά, αυτό το νόημα είπε.
- 413.** «Ας ακούσουν αυτό οι αξιότιμοι, όμορφος, μεγαλοπρεπής, καθαρός·
Και τέλειος στη συμπεριφορά, κοιτάζει μόνο ένα ζυγό μπροστά.
- 414.** «Με χαμηλωμένο βλέμμα, μνήμων, αυτός δεν είναι σαν από ταπεινή
οικογένεια·
ας τρέξουν οι αγγελιαφόροι του βασιλιά, πού θα πάει ο μοναχός;»
- 415.** Αυτοί οι απεσταλμένοι αγγελιαφόροι του βασιλιά, τον ακολούθησαν από πίσω·
Πού θα πάει ο μοναχός, πού θα είναι η διαμονή του;
- 416.** Περιφερόμενος διαδοχικά, με φυλαγμένες τις θύρες, καλά συγκρατημένος·
Γρήγορα γέμισε το κύπελλο, με πλήρη επίγνωση και μνήμων.
- 417.** Αφού περπάτησε για προσφερόμενη τροφή, βγαίνοντας από την πόλη ο σοφός·
περπάτησε προς το Πάντανβα, εδώ θα είναι η διαμονή.
- 418.** Αφού τον είδαν να έχει φτάσει στην κατοικία, τρεις αγγελιαφόροι πλησίασαν·
Από αυτούς μόνο ένας, αφού ήρθε, ανέφερε στον βασιλιά.
- 419.** «Αυτός ο μοναχός, μεγάλε βασιλιά, ανατολικά του Πάντανβα·
καθισμένος σαν τάυρος τίγρης, σαν λιοντάρι σε ορεινή σπηλιά».

- 420.** Αφού άκουσε τα λόγια του αγγελιαφόρου, ο πολεμιστής με το εξαίρετο όχημα·
Βιαστικά αναχώρησε, προς το όρος Πανταβά.
- 421.** Αφού πήγε με το όχημα όσο ήταν δυνατό, κατεβαίνοντας από το όχημα ο
πολεμιστής·
με τα πόδια πλησιάζοντας, συναντώντας τον κάθισε κοντά του.
- 422.** Αφού κάθισε ο βασιλιάς χαιρέτησε, την αξιομνημόνευτη συζήτηση τότε·
Αφού την ολοκλήρωσε, αυτό το νόημα είπε.
- 423.** «Νέος και νεαρός είσαι, νεανικός στην πρώτη ανάπτυξη·
Προικισμένος με ομορφιά και ανάστημα, σαν ευγενούς καταγωγής
πολεμιστής.
- 424.** «Λαμπρύνοντας την εμπροσθοφυλακή του στρατού, με συνοδεία ελεφάντων·
δίνω πλούτη, απόλαυσέ τα, την καταγωγή σου πες, ρωτημένος».
- 425.** «Ευθεία η χώρα, βασιλιά, με θέα στα Ιμαλαία·
Τέλεια σε πλούτο και ενεργητικότητα, κάτοικοι των Κοσάλα.
- 426.** «Αδίτσα ονομάζεται το σόι μου, Σακίγια ονομάζεται η καταγωγή μου·
Από εκείνη την οικογένεια έγινα αναχωρητής, δεν ποθώ τις ηδονές.
- 427.** «Έχοντας δει τον κίνδυνο στις ηδονές, βλέποντας την ασφάλεια στην
απάρνηση·
θα πάω για επίμονη προσπάθεια, εδώ ο νους μου χαίρεται».

Τέλος της ομιλίας Παμπατζά, πρώτη.

2. Η ομιλία για την επίμονη προσπάθεια

- 428.** «Εμένα, αποφασισμένο στην επίμονη προσπάθεια, κοντά στον ποταμό
Νεραντζαρά·
με έντονη προσπάθεια διαλογιζόμενο, για την επίτευξη της ελευθερίας από
τις δεσμεύσεις.
- 429.** Ο Ναμούτσι, λέγοντας λόγια συμπόνιας, πλησίασε·
«Αδύνατος είσαι και άσχημος, κοντά σου είναι ο θάνατος.
- 430.** «Χιλιοστημόριο του θανάτου, ένα μερίδιο η ζωή σου·
ζήσε, αγαπητέ, η ζωή είναι καλύτερη, ζώντας θα κάνεις αξιέπαινες πράξεις.
- 431.** «Ασκώντας εσύ την άγια ζωή, και προσφέροντας θυσία στη φωτιά·
Άφθονη αξιέπαινη πράξη συσσωρεύεται, τι θα κάνεις με την επίμονη
προσπάθεια;
- 432.** «Δύσκολη η οδός για την επίμονη προσπάθεια, δυσκολοκατόρθωτη,
δυσεπίτευκτη»·
Λέγοντας αυτούς τους στίχους ο Μάρα, στάθηκε κοντά στον Βούδα.
- 433.** Σε εκείνον τον Μάρα που μιλούσε έτσι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Φίλε των απρόσεκτων, Κακέ, για όποιο σκοπό ήρθες εδώ.

- 434.** «Ούτε ελάχιστη ανάγκη από αξιέπαινη πράξη, δεν υπάρχει για μένα· Αυτούς όμως που έχουν ανάγκη από αξιέπαινη πράξη, σε αυτούς ο Μάρα αξίζει να μιλήσει.
- 435.** «Υπάρχει πίστη, επίσης ενεργητικότητα, και σοφία σε μένα υπάρχει· Εμένα τον τόσο αποφασισμένο, γιατί για τη ζωή με ρωτάς;»
- 436.** «Ακόμα και των ποταμών τα ρεύματα, αυτός ο άνεμος θα στέγνωνε· Πώς λοιπόν σε μένα τον αποφασισμένο, το αίμα δεν θα στέγνωνε;
- 437.** «Καθώς το αίμα στεγνώνει, η χολή και το φλέγμα στεγνώνουν· Καθώς οι σάρκες φθίνουν, περισσότερο η συνείδηση γαληνεύει· Περισσότερο η μνήμη και η σοφία και η αυτοσυγκέντρωσή μου παραμένουν.
- 438.** «Καθώς εγώ έτσι διαμένω, έχοντας φτάσει στο ύψιστο αίσθημα· η συνείδηση δεν προσβλέπει στις ηδονές, δεξ την αγνότητα του όντος.
- 439.** «Οι ηδονές είναι ο πρώτος στρατός σου, η δυσαρέσκεια ονομάζεται ο δεύτερος· η πείνα και η δίψα είναι ο τρίτος σου, η επιθυμία ονομάζεται ο τέταρτος.
- 440.** «Η νωθρότητα και υπνηλία είναι ο πέμπτος σου, ο έκτος ονομάζεται ο φόβος· η σκεπτικιστική αμφιβολία είναι ο έβδομος σου, η περιφρόνηση και η ισχυρογνωμοσύνη ο όγδοος σου.
- 441.** «Υλικό κέρδος, φήμη, τιμή, και όποια δόξα αποκτήθηκε με λάθος τρόπο· Όποιος τον εαυτό του εξυψώνει, και τους άλλους περιφρονεί.
- 442.** «Αυτός, Ναμούτσι, είναι ο στρατός σου, που επιτίθεται για χάρη του Σκοτεινού· Αυτόν δεν τον νικά ο δειλός, αλλά αυτός που νικά αποκτά ευτυχία.
- 443.** «Αυτός φέρει το γρασίδι μούντζα, αλίμονο στη ζωή μου· στη μάχη ο θάνατός μου είναι καλύτερος, παρά να ζω ηττημένος.
- 444.** «Βυθισμένοι εδώ δεν φαίνονται, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι· Και εκείνη την οδό δεν γνωρίζουν, από την οποία πηγαίνουν οι καλοσυμπεριφερόμενοι.
- 445.** «Έχοντας δει τριγύρω τον στρατό, τον Μάρα έτοιμο μαζί με το όχημά του· Προχωρώ για μάχη, ας μη με μετακινήσει από τη θέση μου.
- 446.** «Αυτόν τον στρατό σου που δεν τον καταβάλλει ο κόσμος μαζί με τους θεούς· αυτόν θα τον συντρίψω με τη σοφία, όπως ένα ωμό πήλινο δοχείο με πέτρα.
- 447.** «Αφού κυριάρχησα τη σκέψη, και τη μνήμη καλά εδραιωμένη· από βασίλειο σε βασίλειο θα περιπλανηθώ, εκπαιδεύοντας πολλούς μαθητές.
- 448.** «Αυτοί επιμελείς, αποφασισμένοι, εκτελεστές της διδασκαλίας μου·

παρά τη θέλησή τους θα πάνε, εκεί όπου αφού πάνε δεν θλίβονται».

- 449.** «Επτά χρόνια τον Ευλογημένο, ακολούθησα βήμα προς βήμα·
Ευκαιρία δεν βρήκα, στον αυτοφωτισμένο με επίγνωση.
- 450.** «Πέτρα με χρώμα λίπους, το κοράκι περιτριγύρισε·
Μήπως εδώ κάτι μαλακό βρούμε, μήπως υπάρξει απόλαυση.
- 451.** «Μη βρίσκοντας εκεί απόλαυση, το κοράκι από εκεί έφυγε·
Όπως κοράκι που συνάντησε βράχο, αποθαρρημένοι φεύγουμε, Γκόταμα».
- 452.** Αυτού που κατακλύστηκε από λύπη, η βίνα έπεσε από τη μασχάλη·
τότε εκείνος ο δυσारेστημένος δαίμονας, εξαφανίστηκε ακριβώς εκεί.

Τέλος της ομιλίας για την επίμονη προσπάθεια, δεύτερη.

3. Η ομιλία για την καλή ρήση

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Η ομιλία, μοναχοί, προικισμένη με τέσσερις ιδιότητες είναι καλά ειπωμένη, όχι κακά ειπωμένη, άμεμπτη και ανεπίκριτη από τους νοήμονες. Ποιες τέσσερις; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός λέει μόνο το καλά ειπωμένο, όχι το κακά ειπωμένο· λέει μόνο σύμφωνα με τη Διδασκαλία, όχι παρά τη Διδασκαλία· λέει μόνο το αγαπητό, όχι το δυσάρεστο· λέει μόνο την αλήθεια, όχι το ψέμα. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένη η ομιλία είναι καλά ειπωμένη, όχι κακά ειπωμένη, άμεμπτη και ανεπίκριτη από τους νοήμονες». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος, ο Διδάσκαλος, είπε επιπλέον αυτό:

- 453.** «Οι αγαθοί είπαν ότι το καλά ειπωμένο είναι το ύψιστο· ας λέει κανείς σύμφωνα με τη Διδασκαλία, όχι παρά τη Διδασκαλία, αυτό είναι το δεύτερο· ας λέει το αγαπητό, όχι το δυσάρεστο, αυτό είναι το τρίτο· ας λέει την αλήθεια, όχι το ψέμα, αυτό είναι το τέταρτο».

Τότε ο σεβάσμιος Βανγκίσα, αφού σηκώθηκε από τη θέση του, αφού τακτοποίησε τον χιτώνα πάνω από τον έναν ώμο, αφού χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο: «Μου έρχεται έμπνευση, Ευλογημένε, μου έρχεται έμπνευση, Καλότυχε». «Ας σου έρθει, Βανγκίσα», είπε ο Ευλογημένος. Τότε ο σεβάσμιος Βανγκίσα επαίνεσε τον Ευλογημένο μπροστά του με κατάλληλους στίχους:

- 454.** «Ας λέει κανείς εκείνη ακριβώς την ομιλία, με την οποία δεν θα βασάνιζε τον εαυτό του·
και δεν θα έβλαπτε τους άλλους· αυτή πράγματι είναι η καλά ειπωμένη ομιλία.
- 455.** «Ας λέει μόνο αγαπητή ομιλία, η ομιλία που είναι ευπρόσδεκτη·
αυτός που χωρίς να υιοθετεί κακά, λέει το αγαπητό στους άλλους.

456. «Η αλήθεια πράγματι είναι αθάνατη ομιλία, αυτή είναι η αιώνια αρχή· στην αλήθεια, στο όφελος και στη Διδασκαλία, είπαν ότι οι αγαθοί είναι εδραιωμένοι.

457. «Την ομιλία που λέει ο Βούδας, ασφαλή για την επίτευξη του Νιμπάνα· για τον τερματισμό του βασάνου, αυτή πράγματι είναι η ύψιστη των ομιλιών».

Τέλος της ομιλίας για τα καλά λόγια, τρίτη.

4. Η ομιλία Σουνταρίκα-Μπαρναντβάτσα

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Κοσάλα, στην όχθη του ποταμού Σουνταρικά. Εκείνη την περίοδο ο βραχμάνος Σουνταρικαμπαρναντβάτσα πρόσφερε θυσία στη φωτιά στην όχθη του ποταμού Σουνταρικά, υπηρετώντας την ιερή φωτιά. Τότε ο βραχμάνος Σουνταρικαμπαρναντβάτσα, αφού πρόσφερε θυσία στη φωτιά και υπηρέτησε την ιερή φωτιά, σηκώθηκε από τη θέση του και κοίταξε τριγύρω προς τις τέσσερις κατευθύνσεις - «Ποιος άραγε θα μπορούσε να φάει αυτό το υπόλοιπο της θυσίας;» Ο βραχμάνος Σουνταρικαμπαρναντβάτσα είδε τον Ευλογημένο όχι μακριά, να κάθεται στη βάση κάποιου δένδρου, καλυμμένο μαζί με το κεφάλι· αφού τον είδε, πήρε με το αριστερό χέρι το υπόλοιπο της θυσίας και με το δεξί χέρι τη στάμνα με νερό, και πλησίασε τον Ευλογημένο.

Τότε ο Ευλογημένος, ακούγοντας τον ήχο των βημάτων του βραχμάνου Σουνταρικαμπαρναντβάτσα, αποκάλυψε το κεφάλι του. Τότε ο βραχμάνος Σουνταρικαμπαρναντβάτσα - «Αυτό το άτομο είναι ξυρισμένο, αυτό το άτομο είναι καραφλό», και ήθελε να γυρίσει πίσω από εκεί. Τότε στον βραχμάνο Σουνταρικαμπαρναντβάτσα ήρθε αυτή η σκέψη: «Κάποιοι βραχμάνοι εδώ είναι επίσης ξυρισμένοι· γιατί να μην τον πλησιάσω και να τον ρωτήσω για την καταγωγή του;» Τότε ο βραχμάνος Σουνταρικαμπαρναντβάτσα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, είπε στον Ευλογημένο: «Ποιας καταγωγής είσαι;»

Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στον βραχμάνο Σουνταρικαμπαρναντβάτσα με στίχους:

458. «Δεν είμαι βραχμάνος ούτε γιος βασιλιά, ούτε της εμπορικής κάστας ούτε κάποιος άλλος είμαι· έχοντας κατανοήσει πλήρως το σόι των κοινών ανθρώπων, μη κατέχοντας τίποτα, με σοφία περιπλανιέμαι στον κόσμο.

459. «Φορώντας διπλό χιτώνα, χωρίς σπίτι περιπλανιέμαι, με ξυρισμένα μαλλιά, με κατασβεσμένο εαυτό· χωρίς να λερώνομαι εδώ από τους ανθρώπους, ακατάλληλα εμένα, βραχμάνε, ρωτάς ερώτηση για το σόι».

460. «Οι βραχμάνοι πράγματι, αγαπητέ, ρωτούν μαζί με άλλους βραχμάνους 'είσαι βραχμάνος;»

461. «Αν εσύ λες ότι είσαι βραχμάνος, και σε μένα λες ότι δεν είμαι βραχμάνος· σε ρωτώ για τη Σαβίττι, με τρεις στροφές και είκοσι τέσσερις συλλαβές.

- 462.** «Σε τι βασισμένοι οι σοφοί, οι άνθρωποι, οι πολεμιστές, οι βραχμάνοι για τις θεότητες·
τέλεσαν θυσίες πολλοί εδώ στον κόσμο;
- 463.** «Όποιος έχει φτάσει στο τέλος, όποιος είναι γνώστης, κατά τη θυσία, από
όποιον λάβει προσφορά, για εκείνον επιτυγχάνεται, λέω».
- 464.** «Σίγουρα η θυσία μου θα καρποφορήσει, (είπε ο βραχμάνος)
αφού είδαμε έναν τέτοιο που έχει φτάσει στη γνώση·
γιατί με τη μη θέαση τέτοιων σαν εσάς, άλλος κόσμος τρώει το ιερό κέικ».
- 465.** «Γι' αυτό λοιπόν εσύ, βραχμάνε, επιθυμώντας το όφελος, πλησίασε και
ρώτησε·
τον γαλήνιο, χωρίς καπνό, χωρίς ταραχή, χωρίς επιθυμία, ίσως εδώ να βρεις
τον σοφό».
- 466.** «Χαίρομαι στη θυσία, αγαπητέ Γκόταμα, επιθυμώ να τελέσω θυσία, αλλά δεν
κατανοώ·
ας με καθοδηγήσει ο αξιότιμος, πες μου εκεί όπου η προσφορά καρποφορεί».

«Τότε λοιπόν εσύ, βραχμάνε, άνοιξε τα αυτιά σου·θα σου διδάξω τη Διδασκαλία:

- 467.** «Μη ρωτάς για την καταγωγή, ρώτα για τη συμπεριφορά· από ξύλο πράγματι
γεννιέται η φωτιά·
ακόμη και από ταπεινή οικογένεια ο σοφός με σταθερότητα, γίνεται ευγενής,
συγκρατημένος από την ντροπή.
- 468.** «Δαμασμένος με την αλήθεια, εφοδιασμένος με αυτοέλεγχο, γνώστης που
έφτασε στο τέλος, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτόν ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος
επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 469.** «Αυτοί που έχοντας εγκαταλείψει τις ηδονές περιπλανιούνται χωρίς σπίτι,
καλά αυτοσυγκρατημένοι, ίσιοι σαν σαΐτα·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος
επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 470.** «Αυτοί που είναι χωρίς πάθος, με καλά αυτοσυγκεντρωμένες ικανότητες, σαν
τη σελήνη απελευθερωμένοι από τη σύλληψη του Ράχου·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος
επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 471.** «Χωρίς να προσκολλώνται περιφέρονται στον κόσμο, πάντα με επίγνωση,
έχοντας εγκαταλείψει τις ιδιοποιήσεις·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος
επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 472.** «Αυτός που έχοντας εγκαταλείψει τις ηδονές περιπλανιέται κυρίαρχος, αυτός
που γνώρισε το τέλος της γέννησης και του θανάτου·
Γαλήνιος σαν δροσερή λίμνη νερού, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.

- 473.** Ίσος με τους ίσους, μακριά από τους άνισους, ο Τατχάγκατα είναι με άπειρη σοφία·
Αμόλυντος εδώ ή εκεί, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 474.** «Σε όποιον δεν κατοικεί απάτη ούτε αλαζονεία, αυτός που είναι χωρίς απληστία, χωρίς ιδιοκτησία, χωρίς επιθυμία·
με απορριφθείσα οργή, με κατασβεσμένο εαυτό, αυτός που είναι βραχμάνος που αφαίρεσε τον ρύπο της λύπης·
ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 475.** «Αυτός που αφαίρεσε την κατοικία του νου, στον οποίο δεν υπάρχουν καθόλου κατοχές·
μη προσκολλώμενος εδώ ή εκεί, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 476.** «Αυτοσυγκεντρωμένος, αυτός που διέβη τη νοητική πλημμύρα, και κατανόησε τη Διδασκαλία με υπέρτατη άποψη·
αυτός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που φέρει το τελευταίο σώμα, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 477.** Αυτός στον οποίο οι νοητικές διαφθορές της προσκόλλησης στην ύπαρξη και ο σκληρός λόγος, έχουν διαλυθεί, έχουν παρέλθει, δεν υπάρχουν·
αυτός ο γνώστης, πλήρως απελευθερωμένος παντού, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 478.** «Αυτός που ξεπέρασε τις προσκολλήσεις, στον οποίο δεν υπάρχουν προσκολλήσεις, αυτός που ανάμεσα σε όντα προσκολλημένα στην αλαζονεία είναι απροσκόλλητος στην αλαζονεία·
έχοντας κατανοήσει πλήρως τον υπαρξιακό πόνο μαζί με το χωράφι και το έδαφός του, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 479.** «Χωρίς να εξαρτάται από την προσδοκία, βλέποντας την απομόνωση, έχοντας υπερβεί την άποψη που πρέπει να γνωστοποιηθεί από άλλους·
Αυτός στον οποίο δεν υπάρχουν καθόλου αντικείμενα, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 480.** «Αυτός του οποίου τα ανώτερα και κατώτερα φαινόμενα, έχοντας κατανοηθεί, έχουν διαλυθεί, έχουν παρέλθει, δεν υπάρχουν·
γαλήνιος, απελευθερωμένος με την εξάλειψη της προσκόλλησης, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 481.** «Αυτός που βλέπει την εξάλειψη των νοητικών δεσμών και της γέννησης ως το τέλος, ο οποίος απομάκρυνε την ατραπό της λαγνείας εντελώς·
αγνός, χωρίς μίσος, αμόλυντος, χωρίς ατέλεια, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.
- 482.** «Όποιος δεν βλέπει έναν εαυτό μέσα στον εαυτό του, αυτοσυγκεντρωμένος, ευθύς, με σταθεροποιημένο εαυτό·
Αυτός πράγματι χωρίς λαχτάρα, χωρίς στειρότητα, χωρίς αβεβαιότητα, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ.

- 483.** «Αυτός στον οποίο δεν υπάρχουν καθόλου αιτίες αυταπάτης, και βλέπει με γνώση όλα τα φαινόμενα· και φέρει το τελευταίο σώμα, έχοντας φτάσει στην ανυπέρβλητη, ειρηνική ανώτατη φώτιση· σε αυτό το βαθμό υπάρχει η αγνότητα του όντος, ο Τατχάγκατα αξίζει το ιερό κέικ».
- 484.** «Και η προσφορά μου ας είναι αληθινή προσφορά, αφού έλαβα έναν τέτοιο που έχει φτάσει στη γνώση· διότι ο Βράχμα είναι μάρτυρας· ας δεχτεί ο Ευλογημένος από μένα, ας φάει ο Ευλογημένος το ιερό κέικ μου».
- 485.** «Αυτό που αποκτήθηκε με τραγούδι στίχων δεν πρέπει να το φάω, βραχμάνε, αυτός δεν είναι ο κανόνας για αυτούς που βλέπουν καθαρά· αυτό που αποκτήθηκε με τραγούδι στίχων το απορρίπτουν οι Βούδες, όταν υπάρχει η Διδασκαλία, βραχμάνε, αυτός είναι ο τρόπος ζωής».
- 486.** «Με άλλο τρόπο τον τέλειο, τον μεγάλο αναζητητή, αυτόν που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, αυτόν που έχει κατευνάσει την τύψη· με τροφή και ρόφημα υπηρέτησέ τον, διότι αυτός είναι το χωράφι για εκείνον που αναζητά αξιέπαινες πράξεις».
- 487.** «Καλώς, Ευλογημένε, να μπορούσα έτσι να γνωρίσω, ποιος θα δεχόταν την προσφορά κάποιου σαν εμένα· αυτόν που αναζητώντας κατά τη θυσία, θα έφτανε στη διδασκαλία σου».
- 488.** «Αυτός του οποίου η ορμητικότητα έχει εξαφανιστεί, του οποίου ο νους είναι χωρίς θολούρα· και ελεύθερος από τις ηδονές, του οποίου η νωθρότητα έχει απομακρυνθεί».
- 489.** «Τον εκπαιδευτή αυτών που βρίσκονται στα όρια, τον επιδέξιο στη γέννηση και τον θάνατο· τον σοφό προικισμένο με σοφία, τον τέτοιο που ήρθε στη θυσία».
- 490.** «Αφού απομακρύνετε το συνοφρύωμα, με ενωμένες παλάμες αποδώστε σεβασμό· δείξτε ευσέβεια με τροφή και ρόφημα, έτσι οι προσφορές επιτυγχάνονται».
- 491.** «Ο αξιότιμος Βούδας αξίζει το ιερό κέικ, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων· άξιος λατρείας για ολόκληρο τον κόσμο, το δοσμένο στον αξιότιμο έχει μεγάλο καρπό».

Τότε ο βραχμάνος Σουνταρκαμπάραντβατζα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα, θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα! Όπως, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Γκόταμα με πολλούς

τρόπους. Εγώ καταφεύγω στον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Είθε να λάβω την αναχώρηση κοντά στον αξιότιμο Γκόταμα, είθε να λάβω την πλήρη χειροτονία». Ο βραχμάνος Σουνταρिकाμπαραντβατζα έλαβε... κ.λπ... έγινε ένας από τους Άξιους.

Τέλος της ομιλίας Σουνταρिका-Μπαραντβάτζα, τέταρτη.

5. Ομιλία με τον Μάγκα

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο όρος Γκιτζτζακούτα. Τότε ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα είπε στον Ευλογημένο:

«Εγώ πράγματι, αγαπητέ Γκόταμα, είμαι δωρητής, κύριος της δωρεάς, γενναιόδωρος, άξιος να ζητηθεί· αναζητώ πλούτη με δικαιοσύνη· αφού αναζητήσω πλούτη με δικαιοσύνη, με πλούτη αποκτημένα με δικαιοσύνη, αποκτημένα σύμφωνα με τη Διδασκαλία, δίνω ακόμη και σε έναν, δίνω σε δύο, σε τρεις, σε τέσσερις, σε πέντε, σε έξι, σε επτά, σε οκτώ, σε εννέα, σε δέκα, δίνω σε είκοσι, σε τριάντα, σε σαράντα, σε πενήντα, δίνω ακόμη και σε εκατό, δίνω και περισσότερο. Μήπως εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, δίνοντας έτσι, θυσιάζοντας έτσι, παράγω πολλή αξιέπαινη πράξη;»

«Πράγματι εσύ, νεαρέ, δίνοντας έτσι, θυσιάζοντας έτσι, παράγεις πολλή αξιέπαινη πράξη. Όποιος, νεαρέ, είναι δωρητής, κύριος της δωρεάς, γενναιόδωρος, άξιος να ζητηθεί· αναζητά πλούτη με δικαιοσύνη· αφού αναζητήσει πλούτη με δικαιοσύνη, με πλούτη αποκτημένα με δικαιοσύνη, αποκτημένα σύμφωνα με τη Διδασκαλία, δίνει ακόμη και σε έναν... κ.λπ... δίνει ακόμη και σε εκατό, δίνει και περισσότερο, αυτός παράγει πολλή αξιέπαινη πράξη». Τότε ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα απευθύνθηκε στον Ευλογημένο με στίχο:

492. «Ρωτώ εγώ τον Γκόταμα τον γενναιόδωρο, (είπε ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα) αυτόν που φορά το κασάγια, που περιφέρεται χωρίς σπίτι· όποιος άξιος να ζητηθεί, κύριος της δωρεάς, αυτός που διάγει την οικιακή ζωή, επιθυμώντας αξιέπαινη πράξη προσφέρει, επιδιώκοντας αξιέπαινη πράξη· δίνοντας στους άλλους εδώ τροφή και ρόφημα, πώς η προσφορά για αυτόν που προσφέρει καθαρίζεται;»

493. «Όποιος άξιος να ζητηθεί, κύριος της δωρεάς, αυτός που διάγει την οικιακή ζωή, (Μάγκα, είπε ο Ευλογημένος) επιθυμώντας αξιέπαινη πράξη προσφέρει, επιδιώκοντας αξιέπαινη πράξη· δίνοντας στους άλλους εδώ τροφή και ρόφημα, ένας τέτοιος θα επιτύχει με τους άξιους προσφορών».

494. «Όποιος άξιος να ζητηθεί, κύριος της δωρεάς, αυτός που διάγει την οικιακή ζωή, (είπε ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα) επιθυμώντας αξιέπαινη πράξη προσφέρει, επιδιώκοντας αξιέπαινη πράξη· δίνοντας στους άλλους εδώ τροφή και ρόφημα, πες μου Ευλογημένε για τους άξιους προσφορών».

- 495.** «Αυτοί που πράγματι απροσκόλλητοι περιφέρονται στον κόσμο, χωρίς να κατέχουν τίποτε, ολοκληρωμένοι, με δαμασμένο εαυτό· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 496.** «Αυτοί που έχουν κόψει όλους τους νοητικούς δεσμούς και τα δεσίματα, δαμασμένοι, απελευθερωμένοι, χωρίς φασαρία, χωρίς δίψα· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 497.** «Αυτοί που είναι ελεύθεροι από όλους τους νοητικούς δεσμούς, δαμασμένοι, απελευθερωμένοι, χωρίς φασαρία, χωρίς δίψα· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 498.** «Έχοντας εγκαταλείψει τη λαγνεία και το μίσος και την αυταπάτη, αυτοί που έχουν εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχουν ολοκληρώσει την άγια ζωή· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 499.** «Σε όσους δεν κατοικεί απάτη ούτε αλαζονεία, αυτοί που έχουν εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχουν ολοκληρώσει την άγια ζωή· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 500.** «Αυτοί που είναι χωρίς απληστία, χωρίς προσκόλλησή, χωρίς δίψα, που έχουν εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχουν ολοκληρώσει την άγια ζωή· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 501.** «Αυτοί που πράγματι δεν είναι βυθισμένοι στις επιθυμίες, έχοντας διασχίσει τη νοητική πλημμύρα περιφέρονται χωρίς προσκόλλησή· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 502.** «Σε όσους επιθυμία δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο, για ύπαρξη ή μη ύπαρξη εδώ ή εκεί· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 503.** «Αυτοί που έχοντας εγκαταλείψει τις ηδονές περιπλανιούνται χωρίς σπίτι, καλά αυτοσυγκρατημένοι, ίσιοι σαν σαΐτα· την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.
- 504.** «Αυτοί που είναι χωρίς πάθος, με καλά αυτοσυγκεντρωμένες ικανότητες, σαν τη σελήνη απελευθερωμένοι από τη σύλληψη του Ράχου·

την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.

505. «Αυτοί που έχουν κατευνάσει τα πάθη, χωρίς πάθος, χωρίς εκνευρισμό, για τους οποίους προορισμός δεν υπάρχει εδώ αφού εγκατέλειψαν·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.

506. «Αφού εγκατέλειψαν τη γέννηση και τον θάνατο εντελώς, αφού ξεπέρασαν κάθε αμφιβολία·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.

507. «Αυτοί που έχοντας τον εαυτό τους ως νησί περιφέρονται στον κόσμο, χωρίς να κατέχουν τίποτε, παντού ελεύθεροι·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.

508. «Αυτοί που εδώ γνωρίζουν αυτό όπως πραγματικά είναι, αυτή είναι η τελευταία, δεν υπάρχει επαναγέννηση·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτούς ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει.

509. «Όποιος είναι γνώστης, χαίρων στη διαλογιστική έκσταση, με επίγνωση, έχοντας φτάσει στην ανώτατη φώτιση, καταφύγιο πολλών·
την κατάλληλη στιγμή σε αυτόν ας δώσει την προσφορά, όποιος βραχμάνος επιθυμεί αξιέπαινη πράξη ας προσφέρει».

510. «Σίγουρα η ερώτησή μου δεν ήταν μάταιη, ο Ευλογημένος μου εξήγησε για τους άξιους προσφορών·
Διότι εσύ εδώ γνωρίζεις αυτό όπως πραγματικά είναι, διότι πράγματι αυτή η Διδασκαλία είναι γνωστή σε σένα.

511. «Όποιος άξιος να ζητηθεί, κύριος της δωρεάς, αυτός που διάγει την οικιακή ζωή, (είπε ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα)
επιθυμώντας αξιέπαινη πράξη προσφέρει, επιδιώκοντας αξιέπαινη πράξη·
δίνοντας στους άλλους εδώ τροφή και ρόφημα,
πες μου Ευλογημένε για την τελειότητα της θυσίας».

512. «Θυσίασε, εσύ που προσφέρεις, Μάγκα, είπε ο Ευλογημένος, και παντού καθάρισε τη συνείδηση·
η θυσία είναι το αντικείμενο για αυτόν που προσφέρει, εδραιωμένος σε αυτήν εγκαταλείπει το μίσος.

513. «Αυτός χωρίς πάθος, απομακρύνοντας το μίσος, αναπτύσσοντας τον απεριόριστο νου της φιλικότητας·
Νύχτα και μέρα συνεχώς επιμελής, διαπερνά όλες τις κατευθύνσεις απεριόριστα.»

514. «Ποιος εξαγνίζεται, απελευθερώνεται και δεσμεύεται, με ποιον τρόπο

πηγαίνει στον κόσμο του Βράχμα;
Σε μένα που δεν γνωρίζω πες μου, σοφέ, ρωτημένος, διότι ο Ευλογημένος είδα
σήμερα ως μάρτυρα τον Βράχμα·
εσύ πράγματι είσαι ίσος με τον Βράχμα για μας, αληθινά, πώς επαναγεννιέται
κανείς στον κόσμο του Βράχμα, λαμπρέ;»

- 515.** «Όποιος τελεί θυσία με τριπλή τελειότητα της θυσίας, (Μάγκα, είπε ο
Ευλογημένος)
ένας τέτοιος θα επιτύχει με τους άξιους προσφορών·
έτσι αφού θυσιάσει ορθά, αυτός που είναι άξιος να ζητηθεί,
επαναγεννιέται στον κόσμο του Βράχμα, λέω εγώ».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο νεαρός βραχμάνος Μάγκα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο,
αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από
σήμερα και στο εξής».

Τέλος της ομιλίας Μάγκα, πέμπτη.

6. Η ομιλία Σαμπχίγια

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των
Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Εκείνη την περίοδο στον περιπλανώμενο
ασκητή Σαμπχίγια είχαν δοθεί ερωτήσεις από μια θεότητα που ήταν παλιά συγγενής
του αίματος: «Όποιος ασκητής ή βραχμάνος, Σαμπχίγια, ερωτηθείς αυτές τις
ερωτήσεις τις απαντήσει, κοντά σε αυτόν θα ασκείς την άγια ζωή».

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια, αφού έμαθε αυτές τις ερωτήσεις κοντά
σε εκείνη τη θεότητα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που έχουν Κοινότητες, που
έχουν ομάδες, που είναι δάσκαλοι ομάδων, γνωστοί, ένδοξοι, ιδρυτές αιρέσεων,
θεωρούμενοι αξιοσέβαστοι από πολύ κόσμο, δηλαδή - ο Πούρανα Κάσσαπα, ο
Μάκκχαλι Γκοσάλα, ο Ατζίτα Κεσακάμπαλα, ο Πακούντα Κατσάνα, ο Σαντζάγια
Μπελαττχαπούττα, ο Τζαϊν Νατάπουττα, αφού τους πλησίασε, τους ρωτά αυτές τις
ερωτήσεις. Αυτοί, ερωτηθέντες τις ερωτήσεις από τον περιπλανώμενο ασκητή
Σαμπχίγια, δεν μπορούν να απαντήσουν ικανοποιητικά· μη μπορώντας να απαντήσουν
ικανοποιητικά, εκδηλώνουν εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Αλλά ακόμη και
τον ίδιο τον περιπλανώμενο ασκητή Σαμπχίγια ρωτούν πίσω.

Τότε στον περιπλανώμενο ασκητή Σαμπχίγια ήρθε αυτή η σκέψη: «Εκείνοι οι
σεβάσμιοι ασκητές και βραχμάνοι που έχουν Κοινότητες, που έχουν ομάδες, που είναι
δάσκαλοι ομάδων, γνωστοί, ένδοξοι, ιδρυτές αιρέσεων, θεωρούμενοι αξιοσέβαστοι
από πολύ κόσμο, δηλαδή - ο Πούρανα Κάσσαπα... κ.λπ... ο Τζαϊν Νατάπουττα, αυτοί
ερωτηθέντες από εμένα τις ερωτήσεις δεν μπορούν να απαντήσουν ικανοποιητικά,
μη μπορώντας να απαντήσουν ικανοποιητικά εκδηλώνουν εκνευρισμό και μίσος και
δυσαρέσκεια· αλλά ακόμη και εμένα νομίζω ρωτούν πίσω εδώ. Γιατί να μην
επιστρέψω σε κατώτερη ζωή και να απολαύσω τις ηδονές;»

Τότε στον περιπλανώμενο ασκητή Σαμπχίγια ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτός επίσης ο
ασκητής Γκόταμα έχει μια Κοινότητα, έχει μια ομάδα, είναι δάσκαλος της ομάδας,
είναι γνωστός, ένδοξος, ιδρυτής αίρεσης, θεωρείται αξιοσέβαστος από πολύ κόσμο·
γιατί να μην πάω στον ασκητή Γκόταμα και να τον ρωτήσω αυτές τις ερωτήσεις;»

Τότε στον περιπλανώμενο ασκητή Σαμπχίγια ήρθε αυτή η σκέψη: «Ακόμη κι εκείνοι οι σεβάσμιοι ασκητές και βραχμάνοι που είναι γερασμένοι, ηλικιωμένοι, προχωρημένοι στα χρόνια, έχοντας διανύσει μεγάλη περίοδο, έχοντας φτάσει στο τέλος της ηλικίας, πρεσβύτεροι, έμπειροι, αναχωρητές εδώ και πολύ καιρό, που έχουν Κοινότητες, που έχουν ομάδες, που είναι δάσκαλοι ομάδων, γνωστοί, ένδοξοι, ιδρυτές αιρέσεων, θεωρούμενοι αξιοσέβαστοι από πολύ κόσμο, δηλαδή - ο Πούρανα Κάσσαπα... κ.λπ... ο Τζαϊν Νατάπουττα, ακόμη κι αυτοί ερωτηθέντες από εμένα τις ερωτήσεις δεν μπορούν να απαντήσουν ικανοποιητικά, μη μπορώντας να απαντήσουν ικανοποιητικά εκδηλώνουν εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια, αλλά ακόμη και εμένα νομίζω ρωτούν πίσω εδώ· πώς λοιπόν ο ασκητής Γκόταμα ερωτηθείς αυτές τις ερωτήσεις θα μου απαντήσει! Διότι ο ασκητής Γκόταμα είναι νέος στην ηλικία και πρόσφατος στην αναχώρηση».

Τότε στον περιπλανώμενο ασκητή Σαμπχίγια ήρθε αυτή η σκέψη: «Ένας ασκητής δεν πρέπει να υποτιμάται επειδή είναι νέος, δεν πρέπει να περιφρονείται. Ακόμη κι αν είναι νέος, αυτός ο ασκητής Γκόταμα έχει μεγάλη υπερφυσική δύναμη, έχει μεγάλη επιρροή· γιατί να μην πάω στον ασκητή Γκόταμα και να του θέσω αυτές τις ερωτήσεις;»

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγιο αναχώρησε για περιπλάνηση προς τη Ρατζάγκαχα. Περιπλανώμενος σταδιακά, κατευθύνθηκε προς τη Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων, εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγιο απευθύνθηκε στον Ευλογημένο με στίχο:

516. «Με αβεβαιότητα, με σκεπτικιστική αμφιβολία ήρθα, (είπε ο Σαμπχίγια) επιθυμώντας πολύ να θέσω ερωτήσεις·
γίνε αυτός που τερματίζει αυτές, ερωτηθείς τις ερωτήσεις μου,
σταδιακά, σύμφωνα με τη Διδασκαλία, απάντησέ μου».

517. «Από μακριά έχεις έρθει, Σαμπχίγια, (είπε ο Ευλογημένος) επιθυμώντας πολύ να θέσω ερωτήσεις·
γίνομαι αυτός που τερματίζει αυτές, ερωτηθείς τις ερωτήσεις σου,
σταδιακά, σύμφωνα με τη Διδασκαλία, σου απαντώ.

518. «Ρώτησέ με, Σαμπχίγια, οποιαδήποτε ερώτηση επιθυμείς στον νου σου·
για κάθε μία από αυτές τις ερωτήσεις, εγώ θα σου δώσω την απάντηση».

Τότε στον περιπλανώμενο ασκητή Σαμπχίγια ήρθε αυτή η σκέψη: «Καταπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ, εκπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ! Ενώ εγώ δεν έλαβα ούτε καν την παραχώρηση άδειας από άλλους ασκητές και βραχμάνους, αυτή η παραχώρηση άδειας μου δόθηκε από τον ασκητή Γκόταμα». Ικανοποιημένος, χαρούμενος, ενθουσιασμένος, γεμάτος αγαλλίαση και ευαρέσκεια, ρώτησε τον Ευλογημένο μια ερώτηση:

519. «Τι επίτευξη λένε ότι έχει ο μοναχός, (είπε ο Σαμπχίγια)
Με τι είναι ήρεμος και πώς λένε ότι είναι δαμασμένος;
Πώς κάποιος ονομάζεται Βούδας,
Ρωτημένος, Ευλογημένε, απάντησέ μου».

- 520.** «Με τον δρόμο που έχει κάνει ο ίδιος, (είπε ο Ευλογημένος στον Σαμπίγια) έχει φτάσει στο τελικό Νιμπάνα, έχει διαβεί την αβεβαιότητα· εγκαταλείποντας την ανυπαρξία και την ύπαρξη, αυτός που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, με εξαλειμμένη επαναγέννηση, αυτός είναι μοναχός.
- 521.** «Αυτός που είναι παντού ατάραχος, μνήμων, δεν βλάπτει κανέναν σε ολόκληρο τον κόσμο· αυτός που έχει διαβεί, ο ασκητής χωρίς θολότητα, στον οποίο δεν υπάρχουν εξογκώματα, αυτός είναι πράος.
- 522.** «Αυτός του οποίου οι ικανότητες έχουν αναπτυχθεί, εσωτερικά και εξωτερικά σε ολόκληρο τον κόσμο· έχοντας διεισδύσει σε αυτόν και τον άλλο κόσμο, περιμένει τον χρόνο, αναπτυγμένος, αυτός ο δαμασμένος.»
- 523.** «Αφού διέκρινε όλους τους κοσμικούς κύκλους, την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων, και τα δύο τον θάνατο και την επαναγέννηση· χωρίς νοητική κηλίδα, καθαρός, που έχει επιτύχει την εξάλειψη της γέννησης, αυτόν αποκαλούν Βούδα».

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπίγια, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, ικανοποιημένος, χαρούμενος, ενθουσιασμένος, γεμάτος αγαλλίαση και ευαρέσκεια, ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση:

- 524.** «Τι επίτευξη λένε ότι έχει ο βραχμάνος, (είπε ο Σαμπίγια) Με τι είναι ασκητής και πώς είναι λουσμένος; Πώς κάποιος ονομάζεται νάγκα, Ρωτημένος, Ευλογημένε, απάντησέ μου».
- 525.** «Έχοντας αποβάλει όλα τα κακά, (είπε ο Ευλογημένος στον Σαμπίγια) αμόλυντος, καλά αυτοσυγκεντρωμένος, με σταθεροποιημένο εαυτό· έχοντας υπερβεί την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων, αυτός είναι ολοκληρωμένος, μη προσκολλημένος, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται Βράχμα.
- 526.** «Αυτός που κατευνάστηκε, έχοντας εγκαταλείψει την αξιέπαινη πράξη και το κακό, χωρίς ρύπο, γνωρίζοντας αυτόν και τον άλλο κόσμο· έχοντας ξεπεράσει τη γέννηση και τον θάνατο, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται ασκητής λόγω αυτής της κατάστασης.»
- 527.** «Έχοντας αποπλύνει όλα τα κακά, εσωτερικά και εξωτερικά σε ολόκληρο τον κόσμο· μεταξύ θεών και ανθρώπων που υπόκεινται σε διαμόρφωση, δεν οδηγείται σε διαμόρφωση - αυτόν αποκαλούν λουσμένο.»
- 528.** «Δεν διαπράττει κανένα αδίκημα στον κόσμο, αφήνοντας όλους τους δεσμούς και τα δεσμά· παντού δεν προσκολλάται, απελευθερωμένος, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται ελέφαντας λόγω αυτής της κατάστασης.»

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια... κ.λπ... ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση:

- 529.** «Ποιον νικητή του πεδίου αποκαλούν οι Βούδες, (είπε ο Σαμπχίγια)
Με τι είναι επιδέξιος και πώς είναι σοφός;
Πώς κάποιος ονομάζεται σοφός,
Ρωτημένος, Ευλογημένε, απάντησέ μου».
- 530.** «Αφού διέκρινε όλα τα πεδία, (είπε ο Ευλογημένος στον Σαμπχίγια)
το θεϊκό και το ανθρώπινο και το πεδίο του Βράχμα·
απελευθερωμένος από τον δεσμό της ρίζας όλων των πεδίων,
νικητής των πεδίων, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται λόγω αυτής της
κατάστασης.»
- 531.** «Αφού διέκρινε όλα τα περιβλήματα, το θεϊκό και το ανθρώπινο και το
περίβλημα του Βράχμα·
απελευθερωμένος από τον δεσμό της ρίζας όλων των περιβλημάτων,
επιδέξιος, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται λόγω αυτής της κατάστασης.»
- 532.** «Αφού διέκρινε και τα δύο τα καθαρά, εσωτερικά και εξωτερικά, αυτός με
καθαρή σοφία·
έχοντας ξεπεράσει το σκοτεινό και το φωτεινό, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται
σοφός λόγω αυτής της κατάστασης.»
- 533.** «Γνωρίζοντας την αρχή των μη αγαθών και των αγαθών, εσωτερικά και
εξωτερικά σε ολόκληρο τον κόσμο·
άξιος σεβασμού από θεούς και ανθρώπους, υπερβαίνοντας την προσκόλληση
και τη δίχτυ, αυτός είναι ο σοφός.»

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια... κ.λπ... ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση:

- 534.** «Τι επίτευξη λένε ότι έχει ο γνώστης των Βεδών, (είπε ο Σαμπχίγια)
Με τι έχει κατανοήσει και πώς είναι ενεργητικός;
Πώς ονομάζεται ο ευγενής,
Ρωτημένος, Ευλογημένε, απάντησέ μου».
- 535.** «Αφού διέκρινε όλες τις γνώσεις, (είπε ο Ευλογημένος στον Σαμπχίγια)
όσες υπάρχουν εδώ των ασκητών και των βραχμάνων·
χωρίς πάθος σε όλα τα αισθήματα,
αφού ξεπέρασε όλη τη γνώση, αυτός είναι γνώστης.
- 536.** «Αφού εξέτασε την εμμονή, τη νοητικότητα και την υλικότητα, εσωτερικά και
εξωτερικά τη ρίζα της ασθένειας·
απελευθερωμένος από τον δεσμό της ρίζας όλων των ασθενειών,
κατανοημένος, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται λόγω αυτής της κατάστασης.»
- 537.** «Απέχοντας εδώ από όλα τα κακά, έχοντας ξεπεράσει τη δυστυχία της
κόλασης, αυτός είναι ενεργητικός·

αυτός ο ενεργητικός, με επίμονη προσπάθεια, σοφός, ακλόνητος, ονομάζεται λόγω αυτής της κατάστασης.»

- 538.** «Αυτός του οποίου τα δεσμά έχουν κοπεί, εσωτερικά και εξωτερικά η ρίζα της προσκόλλησης·
απελευθερωμένος από τον δεσμό της ρίζας όλων των προσκολλήσεων,
ευγενής, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται λόγω αυτής της κατάστασης.»

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια... κ.λπ... ρώτησε τον Ευλογημένο μια περαιτέρω ερώτηση:

- 539.** «Τι επίτευξη λένε ότι έχει ο σοττίγια, (είπε ο Σαμπχίγια)
Με τι είναι ευγενής και πώς έχει καλή συμπεριφορά;
Πώς ονομάζεται ο περιπλανώμενος ασκητής,
Ρωτημένος, Ευλογημένε, απάντησέ μου».
- 540.** «Έχοντας ακούσει όλα τα φαινόμενα, έχοντας γνωρίσει άμεσα στον κόσμο,
(είπε ο Ευλογημένος στον Σαμπχίγια)
το επιλήψιμο και το ανεπίληπτο, οτιδήποτε υπάρχει·
τον κυρίαρχο, χωρίς αμφιβολία, απελευθερωμένο,
χωρίς ταραχή, παντού, αυτόν τον αποκαλούν σοττίγια».
- 541.** «Αφού έκοψε τις νοητικές διαφθορές και τις προσκολλήσεις, αυτός ο γνώστης
δεν υφίσταται κατάκλιση σε μήτρα·
απωθώντας την τριπλή αντίληψη και το βάλτο, δεν οδηγείται σε διαμόρφωση
- αυτόν αποκαλούν ευγενή».
- 542.** «Όποιος εδώ στις συμπεριφορές έχει επιτύχει την επίτευξη, ο επιδέξιος πάντα
γνωρίζει τη Διδασκαλία·
παντού δεν προσκολλάται, με απελευθερωμένο νου, στον οποίο δεν υπάρχουν
αποστροφές, αυτός έχει καλή συμπεριφορά.
- 543.** «Όποια πράξη υπάρχει με επώδυνο αποτέλεσμα, προς τα πάνω, προς τα κάτω,
οριζοντίως ή στη μέση·
Αφού την απομάκρυνε, αυτός που βαδίζει με πλήρη κατανόηση, την απάτη,
την αλαζονεία και επίσης την απληστία και την οργή·
Έθεσε τέρμα στη νοητικότητα και υλικότητα, αυτόν τον αποκαλούν
περιπλανώμενο ασκητή που έχει φτάσει στην επίτευξη».

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, ικανοποιημένος, χαρούμενος, ενθουσιασμένος, γεμάτος αγαλλίαση και ευαρέσκεια, αφού σηκώθηκε από τη θέση του, αφού τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, αφού χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου, επαίνεσε τον Ευλογημένο μπροστά του με κατάλληλους στίχους:

- 544.** «Τα τρία και τα εξήντα, που βασίζονται στις διδασκαλίες των ασκητών, εσύ ευρείας σοφίας·
που βασίζονται στην αντίληψη των ονομάτων και την αντίληψη, τα καταφύγια
έχοντας υπερβεί, διέσχισες το σκοτάδι της νοητικής πλημμύρας.

- 545.** «Έχεις φτάσει στο τέλος, έχεις διαβεί στην άλλη όχθη της δυστυχίας, είσαι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, αυτόν που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές σε θεωρώ·
λαμπρέ, διορατικέ, με άφθονη σοφία, εσύ που τερματίζεις τη δυστυχία, με διαπέρασες πέρα».
- 546.** «Αυτό που αμφέβαλλα το κατάλαβες, με διέσωσες από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, τιμή σε σένα·
Σοφέ που έφτασες στην επίτευξη στις ατραπούς της σοφίας, χωρίς στειρότητα, συγγενή του ήλιου, είσαι ήπιος.
- 547.** «Η αβεβαιότητα που είχα πριν, αυτήν μου εξήγησε ο έχων οφθαλμούς·
Σίγουρα είσαι σοφός, αυτοφωτισμένος, δεν υπάρχουν νοητικά εμπόδια σε σένα.
- 548.** «Και όλα αυτά τα άγχη σου, έχουν διαλυθεί, έχουν απελευθερωθεί από τα δεσμά τους·
ψυχρός, έχοντας επιτύχει αυτοέλεγχο, με σταθερότητα, με αληθινή προσπάθεια.
- 549.** «Σε σένα, τον ελέφαντα μεταξύ ελεφάντων, τον μεγάλο ήρωα που μιλάει·
Όλοι οι θεοί δίνουν ευχαριστίες, και οι δύο Ναράντα και Παμπάτα.
- 550.** «"Τιμή σε σένα, ευγενή άνθρωπε, τιμή σε σένα, ύψιστε άνθρωπε·
στον κόσμο μαζί με τους θεούς, δεν υπάρχει κανείς ίσος με σένα.
- 551.** Εσύ είσαι ο Φωτισμένος, εσύ είσαι ο Διδάσκαλος, εσύ είσαι ο κυρίαρχος του Μάρα, ο σοφός·
εσύ, αφού έκοψες τις υπολανθάνουσες τάσεις, έχοντας διαβεί, οδηγείς αυτή τη γενιά στην άλλη όχθη.
- 552.** Οι προσκολλήσεις σου έχουν ξεπεραστεί, οι νοητικές διαφθορές σου έχουν συντριβεί·
είσαι λιοντάρι χωρίς προσκόλληση, έχοντας εγκαταλείψει τον φόβο και τον τρόμο.
- 553.** «Όπως ο όμορφος λευκός λωτός δεν λερώνεται από το νερό·
έτσι στην αξιέπαινη πράξη και στο κακό, και στα δύο εσύ δεν λερώνεσαι·
άπλωσε τα πόδια σου, ήρωα, ο Σαμπχίγια αποδίδει σεβασμό στον Διδάσκαλο».

Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια, αφού έπεσε με το κεφάλι του στα πόδια του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... Εγώ καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών· είθε να λάβω, σεβάσμιε κύριε, την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, είθε να λάβω την πλήρη χειροτονία».

«Σαμπχίγια, όποιος ήταν προηγουμένως αλλόδοξος και επιθυμεί την αναχώρηση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή, επιθυμεί την πλήρη χειροτονία, αυτός υπόκειται σε περίοδο συμμόρφωσης τεσσάρων μηνών· μετά την παρέλευση τεσσάρων

μηνών, οι μοναχοί με ικανοποιημένο νου του δίνουν την αναχώρηση, του δίνουν την πλήρη χειροτονία για να γίνει μοναχός. Αλλά εδώ εγώ γνωρίζω τη διαφορετικότητα των ατόμων».

«Σεβάσμιε κύριε, αν όσοι ήταν προηγουμένως αλλόδοξοι επιθυμούν την αναχώρηση σε αυτή τη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή, επιθυμούν την πλήρη χειροτονία, υπόκεινται σε περίοδο συμμόρφωσης τεσσάρων μηνών· μετά την παρέλευση τεσσάρων μηνών, οι μοναχοί με ικανοποιημένο νου τους δίνουν την αναχώρηση, τους δίνουν την πλήρη χειροτονία για να γίνουν μοναχοί, εγώ θα υποστώ περίοδο συμμόρφωσης τεσσάρων ετών· μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών, ας μου δώσουν οι μοναχοί με ικανοποιημένο νου την αναχώρηση, ας μου δώσουν την πλήρη χειροτονία για να γίνω μοναχός». Ο περιπλανώμενος ασκητής Σαμπχίγια έλαβε την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, έλαβε την πλήρη χειροτονία... κ.λπ... Και ο σεβάσμιος Σαμπχίγια έγινε ένας από τους Άξιους.

Τέλος της ομιλίας Σαμπχίγια, έκτη.

7. Η ομιλία στον Σέλα

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος περιπλανιόταν στους Ανγκουτταράπα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών, χίλιους διακόσιους πενήντα μοναχούς, και έφτασε σε μια κωμόπολη των Ανγκουτταράπα ονόματι Άπανα. Άκουσε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια: «Ο ασκητής Γκόταμα, γιος των Σάκκα, που αναχώρησε από την οικογένεια των Σάκκα, περιπλανώμενος στους Ανγκουτταράπα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών, χίλιους διακόσιους πενήντα μοναχούς, έφτασε στην Άπανα. Και για αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα έχει διαδοθεί αυτή η καλή φήμη: 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άγιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Αυτός, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση αυτόν τον κόσμο μαζί με τους θεούς, τον Μάρα, τον Βράχμα, αυτή τη γενιά μαζί με τους ασκητές και τους βραχμάνους, μαζί με τους θεούς και τους ανθρώπους, τον διακηρύσσει. Αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Είναι πράγματι καλό να δει κανείς τέτοιους Άξιους».

Τότε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Τον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος δίδαξε, παρακίνησε, ενθάρρυνε και ευχαρίστησε με μια ομιλία για το Ντάμμα. Τότε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια, αφού διδάχθηκε, παρακινήθηκε, ενθαρρύνθηκε και ευχαριστήθηκε από τον Ευλογημένο με μια ομιλία για το Ντάμμα, είπε στον Ευλογημένο: «Ας αποδεχθεί ο αξιότιμος Γκόταμα το αυριανό γεύμα μου μαζί με την Κοινότητα των μοναχών». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ευλογημένος είπε στον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια: «Μεγάλη, Κενίγια, είναι η Κοινότητα μοναχών, χίλιοι διακόσιοι πενήντα μοναχοί· και εσύ έχεις πίστη στους βραχμάνους».

Για δεύτερη φορά ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια είπε στον Ευλογημένο: «Αν και, αγαπητέ Γκόταμα, μεγάλη είναι η Κοινότητα μοναχών, χίλιοι διακόσιοι πενήντα μοναχοί, και εγώ έχω πίστη στους βραχμάνους· ας αποδεχθεί ο αξιότιμος Γκόταμα το αυριανό γεύμα μου μαζί με την Κοινότητα των μοναχών». Για δεύτερη φορά ο Ευλογημένος είπε στον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια: «Μεγάλη, Κενίγια, είναι η Κοινότητα μοναχών, χίλιοι διακόσιοι πενήντα μοναχοί· και εσύ έχεις πίστη στους βραχμάνους».

Για τρίτη φορά ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια είπε στον Ευλογημένο: «Αν και, αγαπητέ Γκόταμα, μεγάλη είναι η Κοινότητα μοναχών, χίλιοι διακόσιοι πενήντα μοναχοί, και εγώ έχω πίστη στους βραχμάνους, ας αποδεχθεί ο αξιότιμος Γκόταμα το αυριανό γεύμα μου μαζί με την Κοινότητα των μοναχών». Ο Ευλογημένος αποδέχθηκε με σιωπή. Τότε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια, γνωρίζοντας τη συναίνεση του Ευλογημένου, σηκώθηκε από τη θέση του και πήγε στο δικό του ερημητήριο· αφού πλησίασε, απευθύνθηκε στους φίλους και συμβούλους, στους συγγενείς και ομόαιμους: «Ας ακούσουν οι αξιότιμοι φίλοι και σύμβουλοί μου, συγγενείς και ομόαιμοι· ο ασκητής Γκόταμα έχει προσκληθεί από μένα για αυριανό γεύμα μαζί με την Κοινότητα των μοναχών· ας μου κάνετε τη σωματική εξυπηρέτηση». «Ναι, αγαπητέ», απάντησαν οι φίλοι και σύμβουλοι, οι συγγενείς και ομόαιμοι του ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια στον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια· μερικοί σκάβουν εστίες, μερικοί σχίζουν ξύλα, μερικοί πλένουν σκεύη, μερικοί τοποθετούν τη στάμνα με νερό, μερικοί ετοιμάζουν τα καθίσματα. Ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια όμως ετοίμαζε ο ίδιος την υφασμάτινη σκηνή.

Εκείνη την περίοδο ο βραχμάνος Σέλα διέμενε στην Άπανα, που είχε διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου, και δίδασκε τα ιερά κείμενα σε τριακόσιους νεαρούς βραχμάνους.

Εκείνη την περίοδο ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια είχε πίστη στον βραχμάνο Σέλα. Τότε ο βραχμάνος Σέλα, περιτριγυρισμένος από τριακόσιους νεαρούς βραχμάνους, περπατώντας εδώ κι εκεί για περίπατο, κατευθύνθηκε προς το ερημητήριο του ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια. Ο βραχμάνος Σέλα είδε στο ερημητήριο του ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια μερικούς να σκάβουν εστίες... κ.λπ... μερικούς να ετοιμάζουν τα καθίσματα, και τον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια να ετοιμάζει ο ίδιος την υφασμάτινη σκηνή. Αφού είδε τον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια, είπε αυτό: «Μήπως του αξιότιμου Κενίγια θα γίνει διευθέτηση γάμου από την πλευρά της νύφης ή θα γίνει διευθέτηση γάμου από την πλευρά του γαμπρού ή έχει ετοιμαστεί μεγάλη θυσία, ή ο βασιλιάς της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα έχει προσκληθεί για αύριο μαζί με το στράτευμα;»

«Δεν θα γίνει σε μένα, αγαπητέ Σέλα, διευθέτηση γάμου από την πλευρά της νύφης ούτε διευθέτηση γάμου από την πλευρά του γαμπρού, ούτε ο βασιλιάς της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα έχει προσκληθεί για αύριο μαζί με το στράτευμα· αλλά όμως έχω ετοιμάσει μεγάλη θυσία. Υπάρχει ο ασκητής Γκόταμα, γιος των Σάκυα, που αναχώρησε από την οικογένεια των Σάκυα, περιπλανώμενος στους Ανγκουτταράπα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών, χίλιους διακόσιους πενήντα μοναχούς, έφτασε στην Άπανα. Και για αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα... κ.λπ... ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Αυτός έχει προσκληθεί από μένα για το αυριανό γεύμα μαζί με την

Κοινότητα των μοναχών». «'Βούδας', αγαπητέ Κενίγια, λες;» «'Βούδας', αγαπητέ Σέλα, λέω». «'Βούδας', αγαπητέ Κενίγια, λες;» «'Βούδας', αγαπητέ Σέλα, λέω».

Τότε στον βραχμάνο Σέλα ήρθε αυτή η σκέψη: «Ακόμη και αυτή η φήμη είναι σπάνια στον κόσμο, δηλαδή Βούδας. Έχουν παραδοθεί στις ιερές γραφές μας τα τριάντα δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου, με τα οποία για έναν μεγάλο άνθρωπο που τα διαθέτει υπάρχουν μόνο δύο προορισμοί και κανένας άλλος. Αν παραμείνει εντός οικίας, γίνεται βασιλιάς, παγκόσμιος μονάρχης, δίκαιος, βασιλιάς της δικαιοσύνης, κυρίαρχος των τεσσάρων σημείων του ορίζοντα, νικητής, που έχει επιτύχει σταθερότητα στη χώρα, προικισμένος με τα επτά κοσμήματα. Αυτός έχει αυτά τα επτά κοσμήματα, δηλαδή - το κόσμημα του τροχού, το κόσμημα του ελέφαντα, το κόσμημα του αλόγου, το κόσμημα του πολύτιμου λίθου, το κόσμημα της γυναίκας, το κόσμημα του οικοδεσπότη, και το κόσμημα του συμβούλου ως έβδομο. Και έχει περισσότερους από χίλιους γιους, γενναίους, με ηρωική μορφή, ικανούς να συντρίψουν εχθρικούς στρατούς. Αυτός κατακτά αυτή τη γη που περιβάλλεται από τον ωκεανό χωρίς ραβδί, χωρίς όπλο, με δικαιοσύνη, και κατοικεί σε αυτήν. Αν όμως εγκαταλείψει την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή, γίνεται Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος, που αποκαλύπτει τον κόσμο αφαιρώντας το κάλυμμα. Πού όμως, αγαπητέ Κενίγια, διαμένει τώρα αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος;»

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια, σηκώνοντας το δεξί του χέρι, είπε στον βραχμάνο Σέλα: «Εκεί όπου είναι, αγαπητέ Σέλα, εκείνη η σειρά από γαλάζια δέντρα». Τότε ο βραχμάνος Σέλα μαζί με τριακόσιους νεαρούς βραχμάνους πήγε στον Ευλογημένο. Τότε ο βραχμάνος Σέλα απευθύνθηκε σε εκείνους τους νεαρούς βραχμάνους: «Ας έρθουν οι αξιότιμοι ήσυχα, βάζοντας το ένα πόδι μετά το άλλο. Διότι αυτοί οι Ευλογημένοι είναι δυσπρόσιτοι, σαν λιοντάρια που περπατούν μόνα. Και όταν εγώ, αξιότιμοι, συνομιλώ με τον ασκητή Γκόταμα, μην παρεμβάλλετε, αξιότιμοι, τη συζήτησή σας ανάμεσα· ας περιμένουν οι αξιότιμοι το τέλος της ομιλίας μου».

Τότε ο βραχμάνος Σέλα πήγε στον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Σέλα εξέτασε τα τριάντα δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου στο σώμα του Ευλογημένου. Ο βραχμάνος Σέλα είδε τα τριάντα δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου στο σώμα του Ευλογημένου ως επί το πλείστον, εκτός από δύο. Ήταν αβέβαιος, αμφέβαλλε σκεπτικιστικά, δεν αποφάσιζε και δεν είχε εμπιστοσύνη για δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου - για το καλυμμένο σε θήκη απόκρυφο μέλος και για τη μεγάλη γλώσσα.

Τότε στον Ευλογημένο ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτός ο βραχμάνος Σέλα βλέπει τα τριάντα δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου σε μένα ως επί το πλείστον, εκτός από δύο. Ήταν αβέβαιος, αμφέβαλλε σκεπτικιστικά, δεν αποφάσιζε και δεν είχε εμπιστοσύνη για δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου - για το καλυμμένο σε θήκη απόκρυφο μέλος και για τη μεγάλη γλώσσα». Τότε ο Ευλογημένος εκτέλεσε τέτοια επίδειξη υπερφυσικών δυνάμεων ώστε ο βραχμάνος Σέλα είδε το καλυμμένο σε θήκη απόκρυφο μέλος του Ευλογημένου. Τότε ο Ευλογημένος, αφού έβγαλε τη γλώσσα του, άγγιξε και ξανάγγιξε και τα δύο αυτιά, άγγιξε και ξανάγγιξε και τα δύο ρουθούνια, και κάλυψε ολόκληρο τον κύκλο του μετώπου με τη γλώσσα.

Τότε στον βραχμάνο Σέλα ήρθε αυτή η σκέψη: «Ο ασκητής Γκόταμα διακατέχεται από τα τριάντα δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου πλήρη, όχι ελλιπή. Αλλά δεν γνωρίζω αν είναι Βούδας ή όχι. Έχω ακούσει όμως αυτό από τους μεγαλύτερους και ηλικιωμένους βραχμάνους, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε: 'Εκείνοι που είναι Άξιοι, Πλήρως Αυτοφωτισμένοι, όταν ο δικός τους έπαινος εκφωνείται, αποκαλύπτουν τον εαυτό τους'. Γιατί να μην επαινέσω τον ασκητή Γκόταμα μπροστά του με κατάλληλους στίχους;» Τότε ο βραχμάνος Σέλα επαίνεσε τον Ευλογημένο μπροστά του με κατάλληλους στίχους:

- 554.** «Με πλήρες σώμα, με όμορφη λάμψη, καλής καταγωγής, με γοητευτική εμφάνιση·
έχεις χρυσό χρώμα, Ευλογημένε, με κατάλευκα δόντια, γεμάτος
ενεργητικότητα.
- 555.** Διότι σε έναν άνδρα καλής καταγωγής, όσα χαρακτηριστικά υπάρχουν·
όλα αυτά βρίσκονται στο σώμα σου, τα χαρακτηριστικά του μεγάλου
ανθρώπου.
- 556.** Με καθαρά μάτια, με όμορφο πρόσωπο, μεγαλοπρεπής, ευθύς, ακτινοβόλος·
στη μέση της Κοινότητας των ασκητών, λάμπεις σαν τον ήλιο.
- 557.** Μοναχός με όμορφη εμφάνιση, με δέρμα που μοιάζει με χρυσάφι·
τι σου χρειάζεται η ασκητική ζωή, σε σένα με τέτοια ύψιστη ομορφιά;
- 558.** Αξίζεις να γίνεις βασιλιάς, παγκόσμιος μονάρχης, άριστος αρματηλάτης·
κυρίαρχος των τεσσάρων σημείων του ορίζοντα, νικητής, άρχοντας της
Τζαμπουσάντα.
- 559.** Πολεμιστές και πλούσιοι βασιλιάδες, ας γίνουν ακόλουθοί σου·
βασιλιάς των βασιλιάδων, άρχοντας των ανθρώπων, άσκησε τη βασιλεία,
Γκόταμα».
- 560.** «Είμαι βασιλιάς, Σέλα», είπε ο Ευλογημένος, «βασιλιάς της Διδασκαλίας,
ανυπέρβλητος·
με τη Διδασκαλία περιστρέφω τον τροχό, τον τροχό που δεν μπορεί να
αναστραφεί».
- 561.** «Διακηρύσσεις ότι είσαι Αυτοφωτισμένος, (είπε ο βραχμάνος Σέλα) βασιλιάς
της Διδασκαλίας, ανυπέρβλητος·
'με τη Διδασκαλία περιστρέφω τον τροχό', έτσι λες, Γκόταμα.
- 562.** Ποιος άραγε είναι ο στρατηγός του αξιότιμου, ο μαθητής που ακολουθεί τον
Διδάσκαλο;
Ποιος συνεχίζει μετά από σένα τον τροχό της Διδασκαλίας που έθεσες σε
κίνηση;»
- 563.** «Ο τροχός που τέθηκε σε κίνηση από εμένα, Σέλα», είπε ο Ευλογημένος, «ο
ανυπέρβλητος τροχός της Διδασκαλίας·
ο Σαριπούττα τον συνεχίζει, γεννημένος κατ' εικόνα του Τατχάγκατα.

- 564.** «Ό,τι πρέπει να γίνει άμεσα γνωστό έχει γίνει άμεσα γνωστό, ό,τι πρέπει να αναπτυχθεί έχει αναπτυχθεί·
ό,τι πρέπει να εγκαταλειφθεί έχει εγκαταλειφθεί από μένα, γι' αυτό είμαι Βούδας, βραχμάνε.
- 565.** Απομάκρυνε την αβεβαιότητα για μένα, απόφασε, βραχμάνε·
σπάνια είναι η θέαση των Αυτοφωτισμένων συχνά.
- 566.** Αυτών πράγματι η εμφάνιση στον κόσμο είναι σπάνια συχνά·
εγώ λοιπόν, βραχμάνε, είμαι ο Αυτοφωτισμένος, ο ανυπέρβλητος χειρουργός.
- 567.** Αυτός που έγινε Βράχμα, ασύγκριτος, συντρίβων τον στρατό του Μάρα·
έχοντας υποτάξει όλους τους εχθρούς, χαίρομαι χωρίς φόβο από πουθενά».
- 568.** «Ας ακούσουν αυτό οι αξιότιμοι, πώς μιλάει αυτός που έχει μάτια·
ο χειρουργός, ο μεγάλος ήρωας, βρυχάται σαν λιοντάρι στο δάσος.
- 569.** Αυτόν που έγινε ο ανώτατος, τον ασύγκριτο, τον συντριπτή του στρατού του Μάρα·
ποιος βλέποντάς τον δεν θα αποκτούσε πίστη, ακόμη κι αν είναι γεννημένος σε σκοτεινή τάξη;
- 570.** Όποιος με θέλει ας με ακολουθήσει, όποιος δεν θέλει ας φύγει·
εδώ εγώ θα αναχωρήσω, κοντά σε αυτόν με την ανώτατη σοφία».
- 571.** «Αν αυτό αρέσει στον αξιότιμο, στη Διδαχή του Πλήρως Αυτοφωτισμένου·
κι εμείς θα αναχωρήσουμε, κοντά σε αυτόν με την ανώτατη σοφία».
- 572.** «Αυτοί οι τριακόσιοι βραχμάνοι, ζητούν με ενωμένες παλάμες·
θα ακολουθήσουμε την άγια ζωή, Ευλογημένε, κοντά σου».
- 573.** «Καλά διδαγμένη είναι η άγια ζωή, Σέλα», είπε ο Ευλογημένος, «ορατή εδώ
και τώρα, άμεσα αποτελεσματική·
όπου η αναχώρηση δεν είναι μάταιη, για τον επιμελή που εξασκείται».

Ο βραχμάνος Σέλα μαζί με την ακολουθία του έλαβε την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, έλαβε την πλήρη χειροτονία. Τότε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, έβαλε να ετοιμάσουν εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή στο δικό του ερημητήριο και ανακοίνωσε στον Ευλογημένο την κατάλληλη ώρα - «Είναι η ώρα, αγαπητέ Γκόταμα, το γεύμα είναι έτοιμο». Τότε ο Ευλογημένος, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, πήγε στο ερημητήριο του ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα μαζί με την Κοινότητα των μοναχών.

Τότε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια ιδιοχείρως ικανοποίησε και περιποιήθηκε την Κοινότητα των μοναχών με επικεφαλής τον Βούδα με εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή. Τότε ο ασκητής με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια, όταν ο Ευλογημένος τελείωσε να τρώει και είχε απομακρύνει το χέρι του από το κύπελλο, πήρε κάποιο χαμηλό κάθισμα και κάθισε στο πλάι. Τον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος έδωσε ευχαριστίες με αυτούς τους στίχους:

- 574.** «Οι θυσίες έχουν ως κύριο την προσφορά στη φωτιά, η Σαβίττι είναι η κύρια των μέτρων·
ο βασιλιάς είναι ο κύριος των ανθρώπων, ο ωκεανός είναι ο κύριος των ποταμών.
- 575.** Η σελήνη είναι η κύρια των αστεριών, ο ήλιος είναι ο κύριος αυτών που λάμπουν·
για εκείνους που επιθυμούν αξιέπαινη πράξη, η Κοινότητα πράγματι είναι η κύρια αυτών που θυσιάζουν».

Τότε ο Ευλογημένος, αφού έδωσε ευχαριστίες στον ασκητή με πλεγμένα μαλλιά Κενίγια με αυτούς τους στίχους, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Τότε ο σεβάσμιος Σέλα μαζί με την ακολουθία του, μένοντας μόνος, αποτραβηγμένος, επιμελής, ενεργητικός, αποφασισμένος, σε σύντομο χρονικό διάστημα... κ.λπ... Και ο σεβάσμιος Σέλα μαζί με την ακολουθία του έγινε ένας από τους Άξιους.

Τότε ο σεβάσμιος Σέλα μαζί με την ακολουθία του πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, τακτοποίησε τον χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου και απευθύνθηκε στον Ευλογημένο με στίχο:

- 576.** «Αφού καταφύγαμε σε εκείνο το καταφύγιο, την όγδοη ημέρα από τότε, Εσύ που έχεις μάτια·
σε επτά νύχτες, Ευλογημένε, δαμαστήκαμε στη Διδαχή σου.
- 577.** Εσύ είσαι ο Φωτισμένος, εσύ είσαι ο Διδάσκαλος, εσύ είσαι ο κυρίαρχος του Μάρα, ο σοφός·
εσύ, αφού έκοψες τις υπολανθάνουσες τάσεις, έχοντας διαβεί, οδηγείς αυτή τη γενιά στην άλλη όχθη.
- 578.** Οι προσκολλήσεις σου έχουν ξεπεραστεί, οι νοητικές διαφθορές σου έχουν συντριβεί·
είσαι λιοντάρι χωρίς προσκόλληση, έχοντας εγκαταλείψει τον φόβο και τον τρόμο.
- 579.** Αυτοί οι τριακόσιοι μοναχοί στέκονται με ενωμένες παλάμες·
άπλωσε τα πόδια σου, ήρωα, ας αποδώσουν σεβασμό οι ελέφαντες στον Διδάσκαλο».

Τέλος της ομιλίας Σέλα, έβδομη.

8. Η ομιλία για το βέλος

- 580.** Χωρίς σημάδι και άγνωστη, η ζωή των θνητών εδώ·
Και δύσκολη και μικρή, και αυτή συνδεδεμένη με οδύνη.
- 581.** Διότι δεν υπάρχει τέτοια προσπάθεια, με την οποία οι γεννημένοι να μην πεθαίνουν·
Ακόμη και φτάνοντας στα γηρατειά, θάνατος, διότι τα έμβια όντα έχουν τέτοια φύση.

- 582.** Όπως των ώριμων καρπών, νωρίς με την ανατολή του ηλίου υπάρχει φόβος από την πτώση·
Έτσι των γεννημένων θνητών, πάντα υπάρχει φόβος από τον θάνατο.
- 583.** Όπως τα πήλινα δοχεία του αγγειοπλάστη·
όλα καταλήγουν στο σπάσιμο, έτσι είναι η ζωή των θνητών.
- 584.** Νεαροί και μεγάλοι, όσοι είναι αδαείς και όσοι σοφοί·
Όλοι υπό την εξουσία του θανάτου πηγαίνουν, όλοι προς τον θάνατο πορεύονται.
- 585.** Αυτών που έχουν καταληφθεί από τον θάνατο, που πηγαίνουν στον μεταθανάτιο κόσμο·
ο πατέρας δεν προστατεύει το παιδί, ούτε ο συγγενής τους συγγενείς.
- 586.** Ενώ οι συγγενείς κοιτούν, δες πώς θρηνούν με πολλούς τρόπους·
Ένας ένας από τους θνητούς, σαν βόδι για σφαγή οδηγείται.
- 587.** Έτσι πλήττεται ο κόσμος, από τον θάνατο και από το γήρας·
γι' αυτό οι σοφοί δεν θρηνούν, έχοντας γνωρίσει τον τρόπο του κόσμου.
- 588.** Αυτού του οποίου την οδό δεν γνωρίζεις, είτε του ερχομένου είτε του φεύγοντος·
Μη βλέποντας και τα δύο άκρα, θρηνείς χωρίς νόημα.
- 589.** Αν κάποιος θρηνώντας, κάποιο όφελος θα κέρδιζε·
παραπλανημένος βλάπτοντας τον εαυτό του, θα το έκανε και ο διορατικός.
- 590.** Διότι με το κλάμα και τη λύπη, δεν φτάνει κανείς στην ειρήνη του νου·
περισσότερη οδύνη εγείρεται, και το σώμα βλάπτεται.
- 591.** Αδύνατος και χλωμός γίνεται, βλάπτοντας τον εαυτό του με τον εαυτό του·
Δεν προστατεύονται τα φαντάσματα μέσω αυτού, ανώφελος είναι ο θρήνος.
- 592.** Το πλάσμα που δεν εγκαταλείπει τη λύπη, υφίσταται περισσότερη δυστυχία·
θρηνώντας τον πεθαμένο, υποτάχθηκε στην εξουσία της λύπης.
- 593.** Δες και άλλους ανθρώπους που φεύγουν, που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους·
ερχόμενα υπό την εξουσία του θανάτου, τα έμβια όντα εδώ τρέμουν.
- 594.** Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο·
Τέτοιος είναι ο αποχωρισμός, δες τον τρόπο του κόσμου.
- 595.** Κι αν ζήσει εκατό χρόνια, ή και περισσότερα ο νεαρός·
χωρίζεται από την ομάδα των συγγενών, εγκαταλείπει εδώ τη ζωή.
- 596.** Για αυτό, αφού άκουσε τον Άξιο, έχοντας απομακρύνει τον θρήνο·
έχοντας δει το φάντασμα πεθαμένο, «αυτός δεν είναι δυνατόν από εμένα» έτσι.

- 597.** Όπως ένα καταφύγιο που φλέγεται, με νερό θα έσβηνε·
έτσι ακόμη ο σταθερός σοφός, ο μορφωμένος επιδέξιος άνθρωπος·
τη γρήγορα αναδυόμενη λύπη, όπως ο άνεμος το βαμβάκι θα διασκορπίσει.
- 598.** Τον θρήνο και την επιθυμία, και τη δυσaréσκεια του εαυτού του·
αναζητώντας την ευτυχία για τον εαυτό του, ας αφαιρέσει το βέλος από τον
εαυτό του.
- 599.** Έχοντας τραβήξει έξω το αγκάθι, μη προσκολλημένος, έχοντας φτάσει στην
ειρήνη του νου·
έχοντας υπερβεί κάθε λύπη, χωρίς λύπη γίνεται κατασβεσμένος.

Τέλος της ομιλίας για το βέλος, όγδοη.

9. Η ομιλία στον Βάσέττα

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Ισχανάνγκαλα, στο δασώδες άλσος της Ισχανάνγκαλα. Εκείνη την περίοδο αρκετοί διάσημοι πλούσιοι βραχμάνοι διέμεναν στην Ισχανάνγκαλα, όπως: ο βραχμάνος Τσανγκί, ο βραχμάνος Τάρουκκχα, ο βραχμάνος Ποκκχαρασάτι, ο βραχμάνος Τζάνουσσόνι, ο βραχμάνος Τοντέγια και άλλοι διάσημοι πλούσιοι βραχμάνοι. Τότε, καθώς οι νεαροί Βασέτθα και Μπαρναντβάτζα περπατούσαν πέρα-δώθε κάνοντας περίπατο με τα πόδια, εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - «Πώς, αγαπητέ, γίνεται κάποιος βραχμάνος;»

Ο νεαρός Μπαρναντβάτζα είπε έτσι: «Όταν, αγαπητέ, κάποιος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή - σε αυτό το σημείο, αγαπητέ, γίνεται κάποιος βραχμάνος».

Ο νεαρός Βασέτθα είπε έτσι: «Όταν, αγαπητέ, κάποιος είναι ηθικός και τέλειος στις ασκητικές πρακτικές - σε αυτό το σημείο, αγαπητέ, γίνεται κάποιος βραχμάνος». Ο νεαρός Μπαρναντβάτζα δεν μπόρεσε να πείσει τον νεαρό Βασέτθα, ούτε όμως μπόρεσε ο νεαρός Βασέτθα να πείσει τον νεαρό Μπαρναντβάτζα.

Τότε ο νεαρός Βασέτθα απευθύνθηκε στον νεαρό Μπαρναντβάτζα: «Αυτός, αγαπητέ Μπαρναντβάτζα, ο ασκητής Γκόταμα, γιος των Σάκυα, που αναχώρησε από την οικογένεια των Σάκυα, διαμένει στην Ισχανάνγκαλα, στο δασώδες άλσος της Ισχανάνγκαλα· και για αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα έχει διαδοθεί αυτή η καλή φήμη: 'Πράγματι... κ.λπ... ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Έλα, αγαπητέ Μπαρναντβάτζα, ας πάμε εκεί που είναι ο ασκητής Γκόταμα· αφού πάμε, θα ρωτήσουμε τον ασκητή Γκόταμα αυτό το θέμα. Όπως μας απαντήσει ο ασκητής Γκόταμα, έτσι θα το θυμόμαστε». «Ναι, αγαπητέ», απάντησε ο νεαρός Μπαρναντβάτζα στον νεαρό Βασέτθα.

Τότε οι νεαροί Βασέτθα και Μπαρναντβάτζα πήγαν στον Ευλογημένο· αφού πλησίασαν, χαιρέτησαν τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσαν την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισαν στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο νεαρός Βασέτθα απευθύνθηκε στον Ευλογημένο με στίχους:

- 600.** «Αναγνωρισμένοι και παραδεχόμενοι, κάτοχοι της τριπλής αληθινής γνώσης
είμαστε και οι δύο·

εγώ του Ποκκχαρασάτι, αυτός ο νεαρός του Ταρούκκχα.

- 601.** Ότι διδάχθηκε από τους κατόχους της τριπλής αληθινής γνώσης, σε αυτό είμαστε πλήρεις·
στα εδάφια ερμηνευτές, στην απαγγελία ίσοι με τους δασκάλους.
- 602.** «Σε αυτά, για μας, στο ζήτημα της γέννησης, υπάρχει αντιδικία, Γκόταμα·
από τη γέννηση κάποιος είναι βραχμάνος, ο Μπαραντβάτζα έτσι λέει·
εγώ όμως λέω από την πράξη· έτσι να γνωρίζεις, εσύ που έχεις όραση.
- 603.** Δεν μπορούμε να πείσουμε ο ένας τον άλλον, εμείς οι δύο·
ήρθαμε να ρωτήσουμε τον αξιότιμο, τον Αυτοφωτισμένο, έτσι διάσημο.
- 604.** Όπως τη σελήνη που έχει περάσει τη φθορά, οι άνθρωποι με ενωμένες
παλάμες πλησιάζοντας·
προσκυνώντας τιμούν, έτσι τον Γκόταμα στον κόσμο.
- 605.** Το μάτι που εμφανίστηκε στον κόσμο, εμείς ρωτάμε τον Γκόταμα·
από τη γέννηση κάποιος είναι βραχμάνος, ή μήπως γίνεται από την πράξη;
Σε μας που δεν γνωρίζουμε, εξήγησε, ώστε να γνωρίσουμε τον βραχμάνο».
- 606.** «Σε εσάς εγώ θα εξηγήσω, (Βασέθθα, είπε ο Ευλογημένος) σταδιακά σύμφωνα
με την αλήθεια·
την ανάλυση της γέννησης των έμβιων όντων, διότι οι γεννήσεις διαφέρουν
μεταξύ τους.
- 607.** «Γνωρίζετε τα χόρτα και τα δέντρα, αν και δεν το αναγνωρίζουν·
το χαρακτηριστικό τους καθορίζεται από τη γέννηση, διότι οι γεννήσεις
διαφέρουν μεταξύ τους.
- 608.** «Έπειτα τα σκουλήκια και τα έντομα, μέχρι τους ψείρες και τα μυρμήγκια·
το χαρακτηριστικό τους καθορίζεται από τη γέννηση, διότι οι γεννήσεις
διαφέρουν μεταξύ τους.
- 609.** «Γνωρίζετε και τα τετράποδα, τα μικρά και τα μεγάλα·
το χαρακτηριστικό τους καθορίζεται από τη γέννηση, διότι οι γεννήσεις
διαφέρουν μεταξύ τους.
- 610.** «Γνωρίζετε και αυτά που έχουν την κοιλιά ως πόδια, τα φίδια με τη μακριά
ράχη·
το χαρακτηριστικό τους καθορίζεται από τη γέννηση, διότι οι γεννήσεις
διαφέρουν μεταξύ τους.
- 611.** «Έπειτα γνωρίζετε και τα ψάρια, που ζουν στο νερό, που τρέφονται στο νερό·
το χαρακτηριστικό τους καθορίζεται από τη γέννηση, διότι οι γεννήσεις
διαφέρουν μεταξύ τους.
- 612.** «Έπειτα γνωρίζετε και τα πτηνά, που ταξιδεύουν με φτερά, που πετούν στον
αέρα·

το χαρακτηριστικό τους καθορίζεται από τη γέννηση, διότι οι γεννήσεις διαφέρουν μεταξύ τους.

- 613.** «Όπως σε αυτές τις γεννήσεις, το χαρακτηριστικό που καθορίζεται από τη γέννηση είναι ποικίλο· έτσι δεν υπάρχει στους ανθρώπους, χαρακτηριστικό που καθορίζεται από τη γέννηση ποικίλο.
- 614.** «Ούτε από τα μαλλιά ούτε από το κεφάλι, ούτε από τα αυτιά ούτε από τα μάτια· ούτε από το στόμα ούτε από τη μύτη, ούτε από τα χείλη ή τα φρύδια.
- 615.** «Ούτε από τον λαιμό ούτε από τους ώμους, ούτε από την κοιλιά ούτε από την πλάτη· ούτε από τους γλουτούς ούτε από το στήθος, ούτε από τα απόκρυφα μέρη ούτε από τη συνουσία.
- 616.** «Ούτε από τα χέρια ούτε από τα πόδια, ούτε από τα δάχτυλα ή τα νύχια· ούτε από τις κνήμες ούτε από τους μηρούς, ούτε από το χρώμα ή τη φωνή· χαρακτηριστικό που καθορίζεται από τη γέννηση δεν υπάρχει, όπως στις άλλες γεννήσεις.
- 617.** Και ξεχωριστά στα σώματα, αυτό δεν υπάρχει στους ανθρώπους· και η διαφορά στους ανθρώπους, λέγεται κατά σύμβαση.
- 618.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει από την κτηνοτροφία· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, αγρότης είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 619.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει με διάφορες τέχνες· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, τεχνίτης είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 620.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει από το εμπόριο· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, έμπορος είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 621.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει υπηρετώντας άλλους· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, υπηρέτης είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 622.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει από το μη δοσμένο· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, κλέφτης είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 623.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει από την τοξοβολία· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, πολεμιστής είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 624.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, ζει ως ιερέας· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, θύτης είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 625.** Όποιος πράγματι μεταξύ των ανθρώπων, απολαμβάνει χωριό και βασίλειο· έτσι, Βασέτθα, να γνωρίζεις, βασιλιάς είναι αυτός, όχι βραχμάνος.
- 626.** Και δεν αποκαλώ εγώ βραχμάνο, αυτόν που γεννήθηκε από μήτρα, που

προήλθε από μητέρα·
αυτός ονομάζεται «αξιότιμε», αν έχει κατοχές·
τον μη κατέχοντα τίποτα, τον χωρίς προσκόλληση, αυτόν εγώ αποκαλώ
βραχμάνο.

- 627.** «Αφού έκοψε όλους τους νοητικούς δεσμούς, αυτός πράγματι δεν ταράζεται·
τον υπερβάντα την προσκόλληση, τον αποδεσμευμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ
βραχμάνο.
- 628.** «Αφού έκοψε τη μνησικακία και τη δίψα, την αλυσίδα μαζί με τον κόμπο·
τον σηκώσαντα τον μοχλό, τον φωτισμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 629.** «Αυτός που χωρίς κακία υπομένει την ύβρη, τη δολοφονία και τη φυλάκιση·
τον έχοντα τη δύναμη της υπομονής ως στρατιωτική μονάδα, αυτόν εγώ
αποκαλώ βραχμάνο.
- 630.** «Τον μη οργίλο, τον ασκούντα ασκητικές πρακτικές, τον ηθικό, τον χωρίς
υπερβολή·
τον δαμασμένο, τον με το τελευταίο σώμα, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 631.** Όπως το νερό στο φύλλο του λωτού, όπως ο σπόρος σιναπιού στην αιχμή της
βελόνας·
αυτός που δεν προσκολλάται στις ηδονές, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 632.** «Αυτός που κατανοεί εδώ ακριβώς την εξάλειψη του πόνου του·
τον αποθέσαντα το φορτίο, τον αποδεσμευμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ
βραχμάνο.
- 633.** «Τον με βαθιά σοφία, τον συνετό, τον επιδέξιο στην οδό και τη μη-οδό·
τον φτάσαντα στον ύψιστο σκοπό, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 634.** «Τον μη συναναστρεφόμενο με οικοδεσπότες, και με τους άστεγους, και με
τους δύο·
τον μη προσκολλημένο σε κατοικία, τον ολιγαρκή, αυτόν εγώ αποκαλώ
βραχμάνο.
- 635.** «Αφού απέθεσε την τιμωρία στα όντα, στα τρέμοντα και στα σταθερά·
αυτός που δεν σκοτώνει ούτε προκαλεί φόνο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 636.** «Τον μη εχθρικό ανάμεσα στους εχθρικούς, τον κατασβεσμένο ανάμεσα σε
αυτούς που κρατούν ρόπαλα·
τον χωρίς προσκόλληση ανάμεσα σε αυτούς με προσκόλληση, αυτόν εγώ
αποκαλώ βραχμάνο.
- 637.** Αυτός του οποίου η λαγνεία και το μίσος, η αλαζονεία και η περιφρόνηση
έχουν πέσει·
όπως ο σπόρος σιναπιού από την αιχμή της βελόνας, αυτόν εγώ αποκαλώ
βραχμάνο.
- 638.** Μη τραχύ, κατανοητό, λόγο αληθινό ας εκφέρει·

με τον οποίο δεν προσβάλλει κανέναν, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.

- 639.** Αυτός που εδώ είτε μακρύ είτε κοντό, λεπτό ή χοντρό, όμορφο ή άσχημο· στον κόσμο δεν παίρνει το μη δοσμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 640.** «Αυτός στον οποίο δεν υπάρχουν ελπίδες, σε αυτόν τον κόσμο και στον άλλο· τον χωρίς ελπίδες, τον αποδεσμευμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 641.** «Αυτός στον οποίο δεν υπάρχουν προσκολλήσεις, που γνωρίζοντας είναι χωρίς αμφιβολία· τον βασισμένο στο αθάνατο και που το έχει επιτύχει, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 642.** Αυτός που εδώ και την αξιέπαινη πράξη και την κακή, και τις δύο προσκολλήσεις ξεπέρασε· τον χωρίς λύπη, τον χωρίς σκόνη, τον αγνό, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 643.** Σαν τη σελήνη, άσπιλο, αγνό, διαυγές, αθόλωτο· αυτόν στον οποίο η απόλαυση και η ύπαρξη έχουν εξαλειφθεί, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 644.** Αυτός που αυτό το λασπώδες μονοπάτι, το δύσβατο, την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων, την αυταπάτη υπερέβη· αυτός που έχει διαβεί, που έχει υπερβεί, διαλογιστής, χωρίς λαχτάρα, χωρίς αμφιβολία· μέσω της μη προσκόλλησης κατασβεσμένος, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 645.** Αυτός που εδώ τις ηδονές εγκαταλείποντας, άοικος περιπλανιέται· αυτόν στον οποίο η ηδονή και η ύπαρξη έχουν εξαλειφθεί, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 646.** Αυτός που εδώ την επιθυμία εγκαταλείποντας, άοικος περιπλανιέται· αυτόν στον οποίο η επιθυμία και η ύπαρξη έχουν εξαλειφθεί, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 647.** «Αφού εγκατέλειψε την ανθρώπινη νοητική δέσμευση, την θεϊκή νοητική δέσμευση υπερέβη· τον αποδεσμευμένο από κάθε νοητική δέσμευση, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 648.** «Αφού εγκατέλειψε την τέρψη και τη δυσαρέσκεια, τον ψυχρό, τον χωρίς προσκόλληση· τον κυρίαρχο όλου του κόσμου, τον ήρωα, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 649.** «Αυτός που γνώρισε τον θάνατο των όντων, και την επαναγέννηση πλήρως· τον μη προσκολλημένο, τον καλότυχο, τον φωτισμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 650.** «Αυτού του οποίου τον προορισμό δεν γνωρίζουν, θεοί, γκαντχάμπα και άνθρωποι·

αυτόν που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, τον Άξιο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.

- 651.** «Αυτός στον οποίο στο παρελθόν και στο μέλλον, και στο παρόν δεν υπάρχει καμία κατοχή·
τον μη κατέχοντα τίποτα, τον χωρίς προσκόλληση, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 652.** «Τον ταύρο, τον εξαίρετο, τον ήρωα, τον μεγάλο αναζητητή, τον νικητή·
τον χωρίς λαχτάρα, τον λουσμένο, τον φωτισμένο, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 653.** «Αυτός που γνώρισε τις προηγούμενες ζωές, και βλέπει τον παράδεισο και τους κόσμους της αθλιότητας·
και επίσης έφτασε στην εξάλειψη της γέννησης, αυτόν εγώ αποκαλώ βραχμάνο.
- 654.** «Αυτή είναι ονομασία στον κόσμο, όνομα και σόι επινοημένο·
από συνθήκη προερχόμενο, εδώ και εκεί επινοημένο.
- 655.** «Για μακρύ χρόνο έχει παραμείνει λανθάνουσα, η λανθασμένη άποψη αυτών που δεν γνωρίζουν·
μη γνωρίζοντας μας λένε, από τη γέννηση γίνεται βραχμάνος.
- 656.** «Δεν γίνεται από τη γέννηση βραχμάνος, δεν γίνεται από τη γέννηση μη βραχμάνος·
από την πράξη γίνεται βραχμάνος, από την πράξη γίνεται μη βραχμάνος.
- 657.** «Αγρότης γίνεται από την πράξη, τεχνίτης γίνεται από την πράξη·
έμπορος γίνεται από την πράξη, υπηρέτης γίνεται από την πράξη.
- 658.** «Και κλέφτης γίνεται από την πράξη, και πολεμιστής από την πράξη·
θύτης γίνεται από την πράξη, και βασιλιάς γίνεται από την πράξη.
- 659.** «Έτσι αυτό όπως πραγματικά είναι, την πράξη βλέπουν οι σοφοί·
αυτοί που βλέπουν την Εξαρτώμενη Γένεση, επιδέξιοι στο επακόλουθο της πράξης.
- 660.** «Από την πράξη κινείται ο κόσμος, από την πράξη κινείται η γενιά·
δεμένα στην πράξη τα όντα, όπως ο άξονας του άρματος που κινείται.
- 661.** «Με τον αυστηρό ασκητισμό, με την άγια ζωή, με την αυτοσυγκράτηση και τον αυτοέλεγχο·
με αυτά γίνεται βραχμάνος, αυτό είναι το ύψιστο του βραχμάνου.
- 662.** «Με τις τρεις αληθινές γνώσεις εφοδιασμένος, γαλήνιος, με εξαλειμμένη επαναγέννηση·
έτσι, Βασέθθα, να γνωρίζεις, Βράχμα και Σάκκα για τους γνωρίζοντες».

Όταν αυτό ειπώθηκε, οι νεαροί Βασέτθα και Μπαρναντβάτζα είπαν στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... Ας μας θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκούς ακολούθους που έχουν καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

Τέλος της ομιλίας Βασέτθα, ένατη.

10. Η ομιλία του Κοκάλικα

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε ο μοναχός Κοκάλικα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο μοναχός Κοκάλικα είπε στον Ευλογημένο: «Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα, σεβάσμιε κύριε, έχουν κακόβουλες επιθυμίες, έχουν υποκύψει σε κακόβουλες επιθυμίες».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ευλογημένος είπε στον μοναχό Κοκάλικα: «Μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα, μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα! Κοκάλικα, απόκτησε πεποίθηση στον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα. Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα είναι ευπρεπείς».

Για δεύτερη φορά... κ.λπ... Για τρίτη φορά ο μοναχός Κοκάλικα είπε στον Ευλογημένο: «Αν και ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, είναι για μένα αξιόπιστος και έμπιστος· ωστόσο ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα έχουν κακόβουλες επιθυμίες, έχουν υποκύψει σε κακόβουλες επιθυμίες». Για τρίτη φορά ο Ευλογημένος είπε στον μοναχό Κοκάλικα: «Μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα, μην μιλάς έτσι, Κοκάλικα! Κοκάλικα, απόκτησε πεποίθηση στον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα. Ο Σαριπούττα και ο Μογκαλλάνα είναι ευπρεπείς».

Τότε ο μοναχός Κοκάλικα σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε. Και λίγο μετά την αναχώρηση του μοναχού Κοκάλικα, ολόκληρο το σώμα του καλύφθηκε από εξογκώματα σε μέγεθος σπόρου σιναπιού· αφού έγιναν σε μέγεθος σπόρου σιναπιού, έγιναν σε μέγεθος φασολιού μουνγκ· αφού έγιναν σε μέγεθος φασολιού μουνγκ, έγιναν σε μέγεθος ρεβιθιού· αφού έγιναν σε μέγεθος ρεβιθιού, έγιναν σε μέγεθος κουκουτσιού τζουτζούμπα· αφού έγιναν σε μέγεθος κουκουτσιού τζουτζούμπα, έγιναν σε μέγεθος καρπού τζουτζούμπα· αφού έγιναν σε μέγεθος καρπού τζουτζούμπα, έγιναν σε μέγεθος καρπού αμάλακα· αφού έγιναν σε μέγεθος καρπού αμάλακα, έγιναν σε μέγεθος άγουρου καρπού μπελούβα· αφού έγιναν σε μέγεθος άγουρου καρπού μπελούβα, έγιναν σε μέγεθος καρπού μπίλλα· αφού έγιναν σε μέγεθος καρπού μπίλλα, έσπασαν· πύον και αίμα έτρεξαν. Τότε ο μοναχός Κοκάλικα πέθανε από αυτήν ακριβώς την ασθένεια. Και αφού πέθανε, ο μοναχός Κοκάλικα επαναγεννήθηκε στην κόλαση Πάντουμα, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου του προς τον Σαριπούττα και τον Μογκαλλάνα.

Τότε ο Βράχμα Σαχάμπατι, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει, με εξαιρετική ομορφιά, φωτίζοντας ολόκληρο το άλσος του Τζέτα, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκε στο πλάι. Καθώς στεκόταν στο πλάι, ο Βράχμα Σαχάμπατι είπε στον Ευλογημένο: «Ο μοναχός Κοκάλικα, σεβάσμιε κύριε, πέθανε· και αφού πέθανε, σεβάσμιε κύριε, ο μοναχός Κοκάλικα γεννήθηκε στην κόλαση Πάντουμα, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου

του εναντίον του Σαριπούττα και του Μογκαλλάνα». Αυτά είπε ο Βράχμα Σαχάμπατι· αφού είπε αυτά, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και εξαφανίστηκε ακριβώς εκεί.

Τότε ο Ευλογημένος, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Αυτή τη νύχτα, μοναχοί, ο Βράχμα Σαχάμπατι, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει... κ.λπ... αυτά είπε, μοναχοί, ο Βράχμα Σαχάμπατι, και αφού τα είπε αυτά, με περιήλθε κρατώντας με στα δεξιά του και εξαφανίστηκε ακριβώς εκεί».

Όταν αυτό ειπώθηκε, κάποιος μοναχός είπε στον Ευλογημένο: «Πόσο μακρά είναι, σεβάσμιε κύριε, η διάρκεια ζωής στην κόλαση Πάντουμα;» «Μακρά είναι, μοναχέ, η διάρκεια ζωής στην κόλαση Πάντουμα· δεν είναι εύκολο να υπολογιστεί - τόσα χρόνια, ή τόσες εκατοντάδες χρόνια, ή τόσες χιλιάδες χρόνια, ή τόσες εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια». «Είναι δυνατόν όμως, σεβάσμιε κύριε, να δοθεί μια παρομοίωση;» «Είναι δυνατόν, μοναχέ», είπε ο Ευλογημένος.

«Όπως, μοναχέ, ένα κοσαλικό φορτίο σουσαμιού είκοσι κχάρι· από αυτό ένας άνθρωπος κάθε εκατό χρόνια θα αφαιρούσε έναν σπόρο σουσαμιού. Πιο γρήγορα, μοναχέ, εκείνο το κοσαλικό φορτίο σουσαμιού είκοσι κχάρι με αυτή την προσπάθεια θα οδηγούνταν σε πλήρη εξάλειψη και εξάντληση, παρά μία κόλαση Αμπούντα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Αμπούντα, έτσι είναι μία κόλαση Νιράμπουντα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Νιράμπουντα, έτσι είναι μία κόλαση Αμπάμπα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Αμπάμπα, έτσι είναι μία κόλαση Αχάχα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Αχάχα, έτσι είναι μία κόλαση Ατάτα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Ατάτα, έτσι είναι μία κόλαση Κουμούντα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Κουμούντα, έτσι είναι μία κόλαση Σογκαντχίκα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Σογκαντχίκα, έτσι είναι μία κόλαση Ουππάλακα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Ουππάλακα, έτσι είναι μία κόλαση Πουντάρικα. Όπως, μοναχέ, είκοσι κολάσεις Πουντάρικα, έτσι είναι μία κόλαση Πάντουμα. Στην κόλαση Πάντουμα όμως, μοναχέ, ο μοναχός Κοκάλικα γεννήθηκε, έχοντας τρέφει εχθρότητα στον νου του εναντίον του Σαριπούττα και του Μογκαλλάνα». Αυτά είπε ο Ευλογημένος, και αφού τα είπε αυτά, ο Καλότυχος, ο Διδάσκαλος, είπε επιπλέον αυτό:

- 663.** «Για τον άνθρωπο που γεννήθηκε, γεννιέται τσεκούρι στο στόμα· με το οποίο κόβει τον εαυτό του, ο ανόητος που λέει προσβλητικά λόγια.
- 664.** Αυτός που επαινεί τον αξιοκατάκριτο, ή αυτός που κατακρίνει τον αξιέπαινο· αυτός συσσωρεύει με το στόμα του ατυχία, με εκείνη την ατυχία δεν βρίσκει ευτυχία.
- 665.** «Ασήμαντη είναι αυτή η ατυχία, η απώλεια χρημάτων στα ζάρια· ακόμη και με όλα μαζί με τον εαυτό του, αυτή ακριβώς είναι η μεγαλύτερη ατυχία· αυτός που μολύνει τον νου του απέναντι στους Καλότυχους.
- 666.** Εκατό χιλιάδες νιράμπουντα, και τριάντα έξι και πέντε αμπούντα· αυτός που κατακρίνει τους ευγενείς πηγαίνει στην κόλαση, κατευθύνοντας κακόβουλα την ομιλία και τον νου.
- 667.** Αυτός που λέει ψέματα πηγαίνει στην κόλαση, ή και αυτός που έχοντας κάνει

κάτι λέει «δεν το κάνω»·

και οι δύο αυτοί πεθαίνοντας γίνονται ίσοι, άνθρωποι με ταπεινές πράξεις στην επόμενη ζωή.

- 668.** Όποιος βλάπτει έναν άνθρωπο αβλαβή, αγνό άτομο χωρίς νοητική κηλίδα· σε αυτόν ακριβώς τον αδαή επιστρέφει το κακό, όπως λεπτοφυής σκόνη πεταμένη αντίθετα στον άνεμο.
- 669.** «Όποιος είναι αφοσιωμένος στην απληστία, αυτός με τα λόγια υβρίζει τους άλλους·
Άπιστος, φιλάργυρος, αυτός που δεν ακούει συμβουλές, τσιγκούνης, αφοσιωμένος στη συκοφαντία.
- 670.** «Στραβόστομε, ψεύτη, αγενή, καταστροφέα της ανάπτυξης, κακόβουλε, που κάνεις ανάρμοστες πράξεις·
Κατώτατε των ανθρώπων, άτυχε, εκφυλισμένε, μη μιλάς πολύ εδώ, είσαι καταδικασμένος στην Κόλαση.
- 671.** «Σκορπίζεις σκόνη προς βλάβη σου, επικρίνεις τους αγαθούς, εσύ που διαπράττεις αμαρτήματα·
Αφού έχεις κάνει πολλές κακές συμπεριφορές, πηγαίνεις στον γκρεμό για μακρύ χρόνο.
- 672.** «Διότι η πράξη κανενός δεν χάνεται, έρχεται πράγματι αυτή και τη λαμβάνει ο κύριός της·
Δυστυχία ο ανόητος στον μεταθανάτιο κόσμο, βλέπει στον εαυτό του αυτός που διαπράττει αμαρτήματα.
- 673.** «Στον τόπο που χτυπιέται με σιδερένια καρφιά, υφίσταται κοφτερό σιδερένιο σουβλί·
Και τότε υπάρχει τροφή που μοιάζει με πυρακτωμένη σιδερένια μπάλα, τόσο κατάλληλη.
- 674.** Διότι αυτοί που μιλούν δεν λένε ευχάριστα λόγια, δεν πλησιάζουν φιλικά ούτε προσφέρουν στέγη·
Ξαπλώνουν σε στρωμένα κάρβουνα, μπαίνουν σε φωτιά που φλέγεται ολόγυρα.
- 675.** «Και αφού τους καλύψουν με δίχτυ, εκεί τους χτυπούν με σιδερένια ρόπαλα·
Πηγαίνουν σε τυφλό σκοτάδι, αυτό είναι απλωμένο όπως η ομίχλη.
- 676.** Τότε όμως μπαίνουν σε χάλκινη στάμνα, που φλέγεται ολόγυρα από φωτιά·
Ψήνονται πράγματι σε αυτές για μακρύ χρόνο, σε αυτές που μοιάζουν με φωτιά, επιπλέοντας μαζί.
- 677.** «Τότε στο μείγμα πύου και αίματος, εκεί τι βράζει αυτός που διαπράττει αμαρτήματα;
Όποια κατεύθυνση κι αν πηγαίνει, εκεί μολύνεται αγγίζοντάς το.
- 678.** «Στην κατοικία των σκουληκιών μέσα στο νερό, εκεί τι βράζει αυτός που διαπράττει αμαρτήματα;

Διότι δεν υπάρχει όχθη για να φύγει, διότι τα καζάνια είναι ίσια παντού ολόγυρα.

- 679.** «Το δάσος με φύλλα σαν σπαθιά είναι κοφτερό, σε αυτό μπαίνουν με κομμένα μέλη·
Αφού πιάσουν τη γλώσσα με αγκίστρι, τη χτυπούν τραβώντας την ξανά και ξανά.
- 680.** «Τότε στον ποταμό Βεταρανί, τον δύσβατο, με κοφτερές λεπίδες και λεπίδες ξυραφιών πηγαίνουν·
Εκεί οι ανόητοι πέφτουν, οι κακοποιοί αφού έκαναν κακές πράξεις.
- 681.** «Τρώνε εκεί αυτούς που κλαίνε, καστανόχρωμα και παρδαλά σκυλιά, και σμήνη κορακιών·
Σκύλοι, τσακάλια, άπληστοι γύπες, γεράκια και κουρούνες τα σπαράζουν.
- 682.** «Αλίμονο, δύσκολη βεβαίως είναι εδώ η διαβίωση, την οποία βιώνει ο κόσμος που διαπράττει αμαρτήματα·
Γι' αυτό εδώ, στο υπόλοιπο της ζωής, ας είναι ο άνθρωπος εκτελεστής των καθηκόντων και να μην αμελεί.
- 683.** Αυτά τα φορτία σουσαμιού μετρήθηκαν από τους σοφούς, που οδηγούνται στην κόλαση Πάντουμα·
Διότι είναι πέντε δισεκατομμύρια ναχούτα, και άλλα δώδεκα εκατοντάδες δισεκατομμύρια επιπλέον.
- 684.** «Όσο οδυνηρές είναι οι κολάσεις που εδώ ειπώθηκαν, τόσο πολύ καιρό πρέπει κανείς να μένει εκεί·
γι' αυτό στις αγνές, ευπρεπείς, καλές αρετές, τον λόγο και τον νου ας προστατεύει συνεχώς.»

Τέλος της ομιλίας Κοκάλικα, δέκατη.

11. Η ομιλία Νάλακα

- 685.** Όταν η ομάδα των τριάντα τριών θεών γεμάτη χαρά ήταν ευτυχισμένη, και ο Σάκκα ο Ίντα και οι θεοί με τα καθαρά ενδύματα·
αφού πήραν υφάσματα τον επαινούσαν υπερβολικά, ο σοφός Ασίτα τους είδε στην ημερήσια διαμονή του.
- 686.** Αφού είδε τους θεούς με χαρούμενο νου, ενθουσιασμένους, δείχνοντας ενδιαφέρον είπε αυτό εκεί·
«Γιατί η κοινότητα των θεών είναι υπερβολικά ευτυχής στην εμφάνιση, αφού πήρατε υφάσματα χαίρεστε εξαρτώμενοι από τι;
- 687.** «Όταν έγινε η μάχη με τους τιτάνες, η νίκη ήταν των θεών, οι τιτάνες ηττήθηκαν.
Ακόμη και τότε δεν υπήρχε τέτοιος τρόμος, τι θαυμαστό βλέποντας οι θεοί χάρηκαν;»

- 688.** «Αλαλάζουν και τραγουδούν και παίζουν μουσική, και χτυπούν τα χέρια τους και χορεύουν·
Σας ρωτώ εγώ, κάτοικοι της κορυφής του Μέρου, διαλύστε μου την αμφιβολία γρήγορα, αγαπητοί».
- 689.** «Αυτός ο Μπόντχισαττα, το εξαίρετο κόσμημα, ο ασύγκριτος, γεννήθηκε στον κόσμο των ανθρώπων για την ευημερία και την ευτυχία·
Στο χωριό των Σάκυα, στη χώρα Λουμπινέγια, γι' αυτόν είμαστε χαρούμενοι, υπερβολικά ωραίοι.
- 690.** «Αυτός ο ανώτατος όλων των όντων, το άριστο πρόσωπο, ο ταύρος μεταξύ των ανδρών, ο ύψιστος όλων των γενεών·
θα περιστρέψει τον τροχό στο δάσος που ονομάζεται Ισιπατάνα, βρυχώμενος σαν δυνατό λιοντάρι, κυρίαρχος των ζώων».
- 691.** Ακούγοντας αυτόν τον ήχο κατέβηκε βιαστικά, τότε μπήκε στην κατοικία του Σουντόντανα·
Αφού κάθισε εκεί είπε αυτό στον Σάκυα: «πού είναι ο πρίγκιπας; κι εγώ επιθυμώ να τον δω».
- 692.** Τότε τον νεαρό, σαν λαμπερό χρυσάφι, σαν επιδέξια γυαλισμένο στο στόμιο του χωνευτηρίου·
Ακτινοβολώντας με μεγαλοπρέπεια, με ασύγκριτη ομορφιά, οι Σάκυα έδειξαν τον γιο σε αυτόν που ονομαζόταν Ασίτα.
- 693.** Αφού είδε τον πρίγκιπα να λάμπει σαν φωτιά, καθαρό σαν το φεγγάρι, τον ταύρο των άστρων, που διασχίζει τον ουρανό·
τον ήλιο που θερμαίνει, απαλλαγμένο από σύννεφα όπως το φθινόπωρο, γεμάτος ευτυχία απέκτησε άφθονη χαρά.
- 694.** Με πολλά κλαδιά και χίλιους κύκλους, οι θεοί κρατούσαν ομπρέλα στον ουρανό·
Βεντάλιες με χρυσές λαβές ανεμίζουν, δεν φαίνονται αυτοί που κρατούν τις βεντάλιες και τις ομπρέλες.
- 695.** Έχοντας δει ο πλεξουδωτός σοφός ονομαζόμενος Κανχασίρι, σαν χρυσό νόμισμα σε ωχροκίτρινη μάλλινη κουβέρτα·
και λευκή ομπρέλα κρατώντας στην κορυφή του κεφαλιού, με ανυψωμένη συνείδηση χαρούμενος τον υποδέχτηκε.
- 696.** Αφού υποδέχθηκε τον ταύρο των Σάκυα, αυτός που έψαχνε, ο γνώστης των σημαδιών και των μάντρα·
με γαλήνια συνείδηση εξέφρασε λόγια, «αυτός είναι ανυπέρβλητος, ο ύψιστος των δίποδων».
- 697.** Τότε αναθυμούμενος την αναχώρησή του, με δυσάρεστη έκφραση, χύνει δάκρυα·
Αφού τον είδαν οι Σάκυα να κλαίει, είπαν στον σοφό,
«Μήπως θα υπάρξει εμπόδιο για τον πρίγκιπα;»

- 698.** Αφού είδε τους Σάκυα, ο σοφός είπε αυτό στον ανήσυχο: «Δεν θυμάμαι κάτι επιβλαβές για τον πρίγκιπα·
ούτε θα υπάρξει εμπόδιο γι' αυτόν, μην έχετε υπερεκτίμηση για κάτι κατώτερο.
- 699.** «Την κορυφή της ανώτατης φώτισης θα αγγίξει αυτός ο πρίγκιπας, αυτός τον τροχό της Διδασκαλίας, ο βλέπων το υπέρτατα καθάρo·
Θα θέσει σε κίνηση αυτός ο συμπονών την ευημερία πολλών ανθρώπων,
εκτεταμένη θα είναι η άγια ζωή του.
- 700.** «Η ζωή μου δεν έχει πολύ να μείνει εδώ, και στο μεταξύ θα έρθει η λήξη του χρόνου μου·
Εγώ λοιπόν δεν θα ακούσω τη Διδασκαλία του ασύγκριτου σε δύναμη, γι' αυτό είμαι ταλαιπωρημένος, έχω φτάσει σε καταστροφή, δυστυχισμένος».
- 701.** Αυτός, αφού δημιούργησε άφθονη χαρά στους Σάκυα, αναχώρησε από το εσωτερικό παλάτι, ασκούμενος στην άγια ζωή·
Αυτός, νιώθοντας ο ίδιος συμπόνια για τον ανιψιό του, τον παρακίνησε στη Διδασκαλία του ασύγκριτου σε γλυκύτητα.
- 702.** «Όταν ακούσεις από άλλους τον ήχο 'Βούδας', αυτός που έφτασε στην ανώτατη φώτιση αποσαφηνίζει την οδό της Διδασκαλίας·
αφού πας εκεί, ρωτώντας για τη διδασκαλία, άσκησε την άγια ζωή σε εκείνον τον Ευλογημένο».
- 703.** Καθοδηγημένος από αυτόν, τον ευεργετικό στο νου, τον τέτοιο, αυτόν που βλέπει το υπέρτατα καθάρo στο μέλλον·
αυτός ο Νάλακα, με συσσωρευμένο θησαυρό αξιέπαινων πράξεων,
περιμένοντας τον νικητή, έζησε με φυλαγμένες τις ικανότητες.
- 704.** Αφού άκουσε τον ήχο για την περιστροφή του τροχού του ανώτατου νικητή,
αφού πήγε και είδε τον ταύρο των σοφών, με πίστη·
ρώτησε τον ανώτατο σοφό, τον άριστο στη σοφία, όταν ήρθε ο καιρός της διδασκαλίας του Ασίτα.
- Τέλος των εισαγωγικών στροφών.*
- 705.** «Γνωστός μου είναι αυτός ο λόγος, του Ασίτα σύμφωνα με την αλήθεια·
Αυτό εσένα, Γκόταμα, ρωτώ, που έφτασες στην πέρα όχθη όλων των φαινομένων.
- 706.** «Για αυτόν που έχει υιοθετήσει την άστεγη ζωή, που επιθυμεί τη ζητεία τροφής·
Σοφέ, εξήγησέ μου που ρωτήθηκες, τη σοφία, την ύψιστη κατάσταση».
- 707.** «Τη σοφία θα σου αποκαλύψω, (είπε ο Ευλογημένος) δύσκολη να εφαρμοστεί,
δύσκολη να κατακτηθεί·
Λοιπόν θα σου τη διδάξω, στήριξε τον εαυτό σου, γίνε σταθερός.
- 708.** «Ίσα να μεταχειρίζεται, στο χωριό τον υβρισμένο και τον τιμημένο·

τη μόλυνση του νου να φυλάει, γαλήνιος χωρίς αλαζονεία να περπατά.

- 709.** «Ποικίλα πράγματα αναδύονται, στο δάσος σαν φλόγες φωτιάς·
οι γυναίκες δελεάζουν τον σοφό, ας μη σε δελεάσουν εκείνες.
- 710.** «Απέχοντας από τη συνουσία, έχοντας εγκαταλείψει τις ηδονές ανώτερες και
κατώτερες·
χωρίς εχθρότητα, χωρίς προσκόλληση, στα έμβια όντα τρομαγμένα και
σταθερά.
- 711.** «Όπως εγώ έτσι και αυτοί, όπως αυτοί έτσι και εγώ·
θεωρώντας τον εαυτό σου ως παράδειγμα, μην σκοτώνεις μήτε να βάζεις
άλλους να σκοτώνουν.
- 712.** «Έχοντας εγκαταλείψει τον πόθο και την απληστία, στα οποία ο κοινός
άνθρωπος είναι προσκολλημένος·
ο έχων οφθαλμό ας ακολουθεί, ας διαβεί αυτήν την κόλαση.
- 713.** «Με άδεια κοιλιά, με μετρημένη τροφή, του ολιγαρκούς χωρίς απληστία·
πάντα χωρίς πόθο για επιθυμία, χωρίς επιθυμία είναι κατασβεσμένος.
- 714.** «Αυτός, αφού περπάτησε για προσφερόμενη τροφή, θα κατευθυνθεί στην άκρη
του δάσους·
στεκόμενος στη βάση ενός δένδρου, καθισμένος ο σοφός.
- 715.** «Αυτός ο αφοσιωμένος στη διαλογιστική έκσταση σοφός, στην άκρη του
δάσους θα ευφραινόταν·
θα διαλογιζόταν στη βάση ενός δένδρου, ικανοποιώντας πλήρως τον εαυτό
του.
- 716.** «Έπειτα, όταν η νύχτα τελειώνει, θα πήγαινε στην άκρη του χωριού·
Δεν θα έπρεπε να απολαμβάνει την πρόσκληση, ούτε την προσφορά από το
χωριό.
- 717.** «Ο σοφός που έρχεται στο χωριό, ας μην περιφέρεται βίαια στις οικογένειες·
αναζητώντας τροφή, με κομμένη την ομιλία, ας μην λέει λόγια συνδεδεμένα
με αυτό.
- 718.** «Έλαβα, αυτό είναι καλό, δεν έλαβα, αυτό είναι καλό» έτσι·
και με τα δύο αυτός ο τέτοιος, επιστρέφει σαν σε δέντρο.
- 719.** «Αυτός με το κύπελλο στο χέρι περιφερόμενος, μη βουβός αλλά θεωρούμενος
βουβός·
μικρή δωρεά να μην περιφρονεί, τον δωρητή να μην υποτιμά.
- 720.** «Ποικίλες πράγματι πρακτικές, από τον ασκητή διακηρύχθηκαν·
Δεν πηγαίνουν στο υπερέραν δύο φορές, ούτε αυτό μία φορά αισθητό.
- 721.** Και αυτός στον οποίο δεν υπάρχει δίψα, ο μοναχός που έχει κόψει το ρεύμα·

για αυτόν που έχει εγκαταλείψει το τι πρέπει και το τι δεν πρέπει να γίνει, πυρετός δεν υπάρχει.

- 722.** «Τη σοφία θα σου αποκαλύψω, όμοια με την κόψη ξυραφιού να είναι· Πιέζοντας τη γλώσσα στον ουρανίσκο, συγκρατημένος στην κοιλιά να είσαι.
- 723.** Και θα είχε μη νωθρό νου, και δεν θα σκεφτόταν πολλά· απαλλαγμένος από τη δυσσομία, μη προσκολλημένος, πορευόμενος προς την άγια ζωή.
- 724.** «Ας εξασκείται κανείς στο να κάθεται μόνος και στην υπηρεσία προς τους ασκητές· η μοναξιά ονομάζεται σοφία, αν χαρείς να είσαι μόνος· τότε θα λάμψεις στις δέκα κατευθύνσεις.
- 725.** «Ακούγοντας τον ήχο των σοφών, των διαλογιστών που εγκατέλειψαν τις ηδονές· Από αυτό ντροπή και πίστη, περισσότερο ας αναπτύξει ο μαθητής μου.
- 726.** «Αυτό συνειδητοποιήστε το από τα ποτάμια, στις λίμνες και στις ρωγμές· Κάνοντας θόρυβο κυλούν τα μικρά ποτάμια, σιωπηλός είναι ο μεγάλος ωκεανός.
- 727.** «Ό,τι είναι ελλιπές, αυτό κάνει θόρυβο· ό,τι είναι γεμάτο, αυτό είναι ήρεμο· ο αδαής είναι σαν μισογεμάτη στάμνα, ο σοφός είναι σαν γεμάτη λίμνη.»
- 728.** «Αυτό που ο ασκητής πολύ μιλάει, προικισμένο με νόημα και ωφέλεια· γνωρίζοντας αυτός τη Διδασκαλία διδάσκει, γνωρίζοντας αυτός πολύ μιλάει.
- 729.** «Αυτός που γνωρίζοντας έχει συγκρατημένο εαυτό, γνωρίζοντας δεν μιλάει πολύ· αυτός ο σοφός αξίζει τη σοφία, αυτός ο σοφός έφτασε στη σοφία».

Τέλος της ομιλίας Νάλακα, ενδέκατη.

12. Η ομιλία για την παρατήρηση της δυάδας

Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος, την ημέρα της τήρησης των κανόνων, τη δέκατη πέμπτη, τη νύχτα της πανσελήνου, καθόταν στο ύπαιθρο περιστοιχισμένος από την Κοινότητα μοναχών. Τότε ο Ευλογημένος, αφού κοίταξε την Κοινότητα των μοναχών που ήταν σιωπηλή, απόλυτα σιωπηλή, απευθύνθηκε στους μοναχούς:

«'Αυτές, μοναχοί, οι καλές νοητικές καταστάσεις που είναι ευγενείς, οδηγούντες στην απελευθέρωση, οδηγούντες στην ανώτατη φώτιση, ποια είναι η κοντινή αιτία για την ακρόασή τους από εσάς, μοναχοί, αυτών των καλών νοητικών καταστάσεων που είναι ευγενείς, οδηγούντες στην απελευθέρωση, οδηγούντες στην ανώτατη φώτιση;' αν έτσι, μοναχοί, υπήρχαν αυτοί που ρωτούν, σε αυτούς πρέπει να λεχθεί έτσι: 'Μόνο για τη γνώση των φαινομένων της δυάδας όπως πραγματικά είναι'. Και τι θα λέγατε ότι είναι η δυάδα;

(1) «'Αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος, αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου, αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι, μοναχοί, για έναν μοναχό που παρατηρεί σωστά τη δυάδα, που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος, ο Διδάσκαλος, είπε επιπλέον αυτό:

730. «Όσοι δεν κατανοούν τον υπαρξιακό πόνο, και επίσης την προέλευση του υπαρξιακού πόνου· και όπου ο υπαρξιακός πόνος πλήρως, εντελώς παύει· και εκείνη την οδό δεν γνωρίζουν, που οδηγεί στη γαλήνη από τον υπαρξιακό πόνο.

731. Αυτοί στερούνται την απελευθέρωση του νου, και επίσης την απελευθέρωση μέσω σοφίας· αυτοί είναι ανίκανοι για τον τερματισμό, αυτοί πράγματι υπόκεινται σε γέννηση και γήρας.

732. «Όσοι όμως κατανοούν τον υπαρξιακό πόνο, και επίσης την προέλευση του υπαρξιακού πόνου· και όπου ο υπαρξιακός πόνος πλήρως, εντελώς παύει· και εκείνη την οδό κατανοούν, που οδηγεί στη γαλήνη από τον υπαρξιακό πόνο.

733. Τέλειοι στην απελευθέρωση του νου, και επίσης στην απελευθέρωση μέσω σοφίας· αυτοί είναι ικανοί για τον τερματισμό, αυτοί δεν υπόκεινται σε γέννηση και γήρας».

(2) «'Θα μπορούσε να υπάρξει με κάποια άλλη μέθοδο η ορθή παρατήρηση της δυάδας;' αν έτσι, μοναχοί, υπήρχαν αυτοί που ρωτούν· σε αυτούς πρέπει να λεχθεί 'θα μπορούσε'. Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την προσκόλληση', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των προσκολλήσεων δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

734. «Από την προσκόλληση ως πηγή προέρχονται οι οδύνες, όσες πολύμορφες στον κόσμο· Αυτός που πράγματι μη γνωρίζοντας δημιουργεί προσκόλληση, ξανά και ξανά υφίσταται δυστυχία ο ανόητος· Γι' αυτό ο κατανοών δεν θα δημιουργούσε προσκόλληση, παρατηρώντας τη γέννηση ως προέλευση της δυστυχίας.»

(3) «'Θα μπορούσε να υπάρξει με κάποια άλλη μέθοδο η ορθή παρατήρηση της δυνάδας;» αν έτσι, μοναχοί, υπήρχαν αυτοί που ρωτούν· σε αυτούς πρέπει να λεχθεί 'θα μπορούσε'. Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την άγνοια', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση της άγνοιας δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

735. «Την περιπλάνηση της γέννησης και του θανάτου, αυτοί που πηγαίνουν ξανά και ξανά·
αυτή την ύπαρξη και την άλλη ύπαρξη, η άγνοια είναι αυτός ο προορισμός.

736. «Η άγνοια είναι αυτή η μεγάλη αυταπάτη, εξαιτίας της οποίας έχει περιπλανηθεί για πολύ καιρό·
και όσα όντα έχουν φτάσει στην αληθινή γνώση, αυτά δεν πηγαίνουν σε επαναγέννηση».

(4) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη τις βουλητικές δραστηριότητες', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των δραστηριοτήτων δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

737. «Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη τις βουλητικές δραστηριότητες·
Με την παύση των δραστηριοτήτων, δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου.

738. Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, τον υπαρξιακό πόνο με τις δραστηριότητες ως συνθήκη·
με τον κατευνασμό όλων των δραστηριοτήτων, με την παύση των αντιλήψεων·
έτσι υπάρχει η εξάλειψη του υπαρξιακού πόνου, αυτό γνωρίζοντας σύμφωνα με την αλήθεια.

739. «Αυτοί που βλέπουν ορθά, που έχουν φτάσει στο τέλος της γνώσης, γνωρίζοντας ορθά, σοφοί·
υπερβαίνοντας τον δεσμό του Μάρα, δεν πηγαίνουν σε επαναγέννηση».

(5) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη τη συνείδηση', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση της συνείδησης δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

740. «Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη τη συνείδηση·
Με την παύση της συνείδησης, δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου.

741. Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, τον υπαρξιακό πόνο με τη συνείδηση ως συνθήκη·
με τη γαλήνη της συνείδησης ο μοναχός, χωρίς πόθο, επέτυχε το τελικό Νιμπάνα».

(6) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την επαφή', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση της επαφής δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

742. «Γι' αυτούς που είναι κυριευμένοι από την επαφή, που ακολουθούν το ρεύμα της ύπαρξης·
που έχουν ακολουθήσει λάθος δρόμο, η εξάλειψη των δεσμών είναι μακριά.

743. «Αυτοί που έχοντας κατανοήσει πλήρως την επαφή, χαίρονται στη γαλήνη μέσω της τελικής απελευθερωτικής γνώσης·
αυτοί πράγματι με την πλήρη συνειδητοποίηση της επαφής, χωρίς πόθο, έχουν επιτύχει το τελικό Νιμπάνα».

(7) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη το αίσθημα', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των αισθημάτων δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

744. «Είτε ευχάριστο είτε δυσάρεστο, μαζί με το ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο·
εσωτερικά και εξωτερικά, ό,τι υπάρχει βιωμένο.

745. Γνωρίζοντας ότι αυτό είναι υπαρξιακός πόνος, έχον τη φύση της απάτης,
διαλυόμενο·
βιώνοντας ξανά και ξανά, βλέποντας την παρακμή, έτσι συνειδητοποιεί
σχετικά με αυτά·
με την εξάλειψη των αισθημάτων ο μοναχός, χωρίς πόθο, επέτυχε το τελικό Νιμπάνα».

(8) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την επιθυμία', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση της επιθυμίας δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

746. «Η επιθυμία είναι ο σύντροφος του ανθρώπου, περιπλανώμενου για μεγάλο
χρονικό διάστημα·
αυτή την ύπαρξη και την άλλη ύπαρξη, την περιπλάνηση στον κύκλο των
επαναγεννήσεων δεν ξεπερνά.

747. Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, την επιθυμία ως προέλευση του υπαρξιακού πόνου·

απαλλαγμένος από επιθυμία, χωρίς προσκόλληση, μνημών ο μοναχός ας περιπλανιέται».

(9) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την προσκόλληση', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των προσκολλήσεων δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

748. «Με την προσκόλληση ως συνθήκη υπάρχει γίγνεσθαι, αυτό που έχει δημιουργηθεί υφίσταται δυστυχία·
Για αυτόν που γεννήθηκε υπάρχει θάνατος, αυτή είναι η εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου.

749. «Για αυτό με την εξάλειψη της προσκόλλησης, γνωρίζοντας ορθά, σοφοί· έχοντας γνωρίσει άμεσα την εξάλειψη της γέννησης, δεν πηγαίνουν σε επαναγέννηση».

(10) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την προσπάθεια', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των προσπαθειών δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

750. «Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την προσπάθεια·
Με την παύση των προσπαθειών, δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου.

751. Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, τον υπαρξιακό πόνο με την προσπάθεια ως συνθήκη·
έχοντας παραιτήσει κάθε προσπάθεια, απελευθερωμένοι σε αυτό που δεν συνεπάγεται προσπάθεια.

752. «Αυτού που η επιθυμία για ύπαρξη έχει κοπεί, του μοναχού με γαλήνια συνείδηση·
εξαλείφθηκε η περιπλάνηση στον κύκλο των γεννήσεων, δεν υπάρχει γι' αυτόν επαναγέννηση».

(11) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την τροφή', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των τροφών δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

753. «Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη την τροφή·
Με την παύση των τροφών, δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου.

754. Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, τον υπαρξιακό πόνο με την τροφή ως συνθήκη·

έχοντας κατανοήσει πλήρως κάθε τροφή, μη εξαρτώμενος από καμία τροφή.

- 755.** «Γνωρίζοντας ορθά την υγεία, με την πλήρη εξάλειψη των νοητικών διαφθορών·
έχοντας γνωρίσει, αυτός που ακολουθεί, εδραιωμένος στη Διδασκαλία, ο γνώστης δεν υπόκειται σε χαρακτηρισμό».

(12) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη το διαταράξιμο', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Αλλά ακριβώς με την πλήρη φθίση και παύση των διαταράξιμων δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

- 756.** «Οποιοσδήποτε υπαρξιακός πόνος εμφανίζεται, όλος έχει ως συνθήκη το διαταράξιμο·
Με την παύση των διαταράξιμων, δεν υπάρχει εμφάνιση του υπαρξιακού πόνου.

- 757.** Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, τον υπαρξιακό πόνο με το διαταράξιμο ως συνθήκη·
γι' αυτό λοιπόν τη λαχτάρα εγκαταλείποντας, τις δραστηριότητες σταματώντας·
χωρίς λαχτάρα, χωρίς προσκόλληση, μνημών ο μοναχός ας περιπλανιέται».

(13) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; 'Για τον εξαρτώμενο υπάρχει ταλάντευση', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. 'Ο ανεξάρτητος δεν ταλαντεύεται', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

- 758.** Ο ανεξάρτητος δεν ταλαντεύεται, ενώ ο εξαρτώμενος προσκολλάται·
αυτή την ύπαρξη και την άλλη ύπαρξη, την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων δεν ξεπερνά.

- 759.** Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, τον μεγάλο φόβο στις εξαρτήσεις·
ανεξάρτητος, χωρίς προσκόλληση, μνημών ο μοναχός ας περιπλανιέται».

(14) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; Από τις υλικές σφαίρες, μοναχοί, οι άυλες είναι πιο γαλήνιες, αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. Από τις άυλες η παύση είναι πιο γαλήνια, αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

- 760.** «Όσα όντα πηγαίνουν στην υλική σφαίρα, κι όσα παραμένουν στην άυλη·
μη γνωρίζοντας την παύση, έρχονται σε επαναγέννηση.

- 761.** «Αυτοί όμως που έχοντας κατανοήσει πλήρως την υλική σφαίρα, μη εδραιωμένοι στις άυλες σφαίρες·
αυτοί που απελευθερώνονται στην παύση, αυτοί οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τον θάνατο.»

(15) «Θα μπορούσε με κάποια άλλη... κ.λπ... Και πώς θα μπορούσε; Ό,τι, μοναχοί, στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά

μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, έχει θεωρηθεί ως 'αυτό είναι η αλήθεια', αυτό για τους ευγενείς έχει ιδωθεί καλά με ορθή σοφία όπως πραγματικά είναι ως 'αυτό είναι ψέμα', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. Ό,τι, μοναχοί, στον κόσμο μαζί με τους θεούς... κ.λπ... μαζί με θεούς και ανθρώπους, έχει θεωρηθεί ως 'αυτό είναι ψέμα', αυτό για τους ευγενείς έχει ιδωθεί καλά με ορθή σοφία όπως πραγματικά είναι ως 'αυτό είναι η αλήθεια', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι ορθά... κ.λπ... ο Διδάσκαλος είπε επιπλέον αυτό:

- 762.** «Στον μη-εαυτό φαντάζεται εαυτό, δες τον κόσμο μαζί με τους θεούς· εγκατεστημένος στη νοητικότητα και υλικότητα, φαντάζεται ότι αυτό είναι η αλήθεια.
- 763.** Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο· Διότι αυτό είναι ψευδές γι' αυτόν, διότι το εφήμερο έχει τη φύση της απάτης.
- 764.** «Το Νιμπάνα δεν έχει τη φύση της απάτης, αυτό οι ευγενείς γνώρισαν ως αλήθεια· αυτοί πράγματι με την πλήρη συνειδητοποίηση της αλήθειας, χωρίς πόθο, έχουν επιτύχει το τελικό Νιμπάνα».

(16) «'Θα μπορούσε να υπάρξει με κάποια άλλη μέθοδο η ορθή παρατήρηση της δυάδας; αν έτσι, μοναχοί, υπήρχαν αυτοί που ρωτούν· σε αυτούς πρέπει να λεχθεί 'θα μπορούσε'. Και πώς θα μπορούσε; Ό,τι, μοναχοί, στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, έχει θεωρηθεί ως 'αυτό είναι ευτυχία', αυτό για τους ευγενείς έχει ιδωθεί καλά με ορθή σοφία όπως πραγματικά είναι ως 'αυτό είναι υπαρξιακός πόνος', αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση. Ό,τι, μοναχοί, στον κόσμο μαζί με τους θεούς... κ.λπ... μαζί με θεούς και ανθρώπους, έχει θεωρηθεί ως 'αυτό είναι υπαρξιακός πόνος', αυτό για τους ευγενείς έχει ιδωθεί καλά με ορθή σοφία όπως πραγματικά είναι ως 'αυτό είναι ευτυχία', αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση. Έτσι, μοναχοί, για έναν μοναχό που παρατηρεί σωστά τη δυάδα, που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος, ο Διδάσκαλος, είπε επιπλέον αυτό:

- 765.** «Υλικές μορφές, ήχοι, γεύσεις, οσμές, επαφές και νοητικά φαινόμενα, όλα μαζί· επιθυμητά, ελκυστικά και ευχάριστα, όσα λέγεται ότι υπάρχουν.
- 766.** Για τον κόσμο μαζί με τους θεούς, αυτά θεωρούνται ευτυχία· εκεί όπου αυτά καταπαύουν, αυτό θεωρείται από αυτούς δυστυχία.
- 767.** «Ευτυχία» έχει ιδωθεί από τους ευγενείς, η παύση της ταυτότητας· αυτό είναι αντίθετο με αυτό που βλέπει ολόκληρος ο κόσμος.
- 768.** Ό,τι οι άλλοι λένε ως ευτυχία, αυτό οι ευγενείς λένε ως πόνο· ό,τι οι άλλοι λένε ως πόνο, αυτό οι ευγενείς γνωρίζουν ως ευτυχία.
- 769.** «Δες τη διδασκαλία δυσνόητη, εδώ οι αδαείς είναι παραπλανημένοι·

για τους εμποδισμένους υπάρχει σκοτάδι, σκοτάδι για αυτούς που δεν βλέπουν.

- 770.** «Για τους αγαθούς είναι ανοιχτό, φως για αυτούς που βλέπουν· αυτοί που είναι κοντά δεν συνειδητοποιούν, ανίδεοι της οδού της Διδασκαλίας.
- 771.** «Από αυτούς που κυριεύονται από το πάθος για ύπαρξη, που ακολουθούν το ρεύμα της ύπαρξης· από αυτούς που έχουν φτάσει στην επικράτεια του Μάρα, αυτή η Διδασκαλία δεν γίνεται εύκολα κατανοητή.
- 772.** «Ποιος άραγε εκτός από τους ευγενείς, αξίζει να κατανοήσει την κατάσταση· την κατάσταση που γνωρίζοντας ορθά, επιτυγχάνουν το τελικό Νιμπάνα χωρίς νοητικές διαφθορές».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου. Και όταν αυτή η ανάλυση εκφωνούνταν, οι συνειδήσεις εξήντα περίπου μοναχών, μέσω της μη προσκόλλησης, απελευθερώθηκαν από τις νοητικές διαφθορές.

Τέλος της ομιλίας για την παρατήρηση της δυάδας, δωδέκατη.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Αλήθεια, προσκόλληση και άγνοια, δραστηριότητες με τη συνείδηση ως πέμπτη· επαφή, βιώσιμο, επιθυμία, προσκόλληση, προσπάθεια, τροφή· διαταραγμένο, ταλαντευόμενο, ύλη, αλήθεια με πόνο, δεκαέξι.

Τέλος του μεγάλου κεφαλαίου, τρίτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Αναχώρηση και επίμονη προσπάθεια, καλά ειπωμένο και Σουνταρί· η ομιλία του Μάγκα και Σαμπχίγια, Σέλα και βέλος ονομάζεται.

Βασέτθα και επίσης Κοκάλι, Νάλακα, παρατήρηση της δυάδας· αυτές οι δώδεκα ομιλίες, το μεγάλο κεφάλαιο ονομάζεται.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το

PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 05. Ανθολογία ομιλιών. 3. Το μεγάλο κεφάλαιο έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org